KOMISJONI OTSUS (EL) 2015/218,

7. mai 2014,

riigiabi SA.29786 (*ex* N 633/09), SA.33296 (11/N), SA.31891 (*ex* N553/10), N 241/09, N 160/10 ja SA.30995 (*ex* C 25/10) kohta, mida Iirimaa on andnud ettevõtjate Allied Irish Banks plc ja EBS Building Society ümberkorraldamiseks

(teatavaks tehtud numbri C(2014) 2638 all)

(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles vastavalt eespool nimetatud artiklitele ([1]) kutsunud huvitatud isikuid üles esitama märkusi

ning arvestades järgmist:

1. **MENETLUS**

(1) Ettevõtjatele Allied Irish Banks, plc (edaspidi „AIB") ja EBS Building Society (edaspidi „EBS") on mõlemale antud individuaalset riigiabi, millest teatati komisjonile eraldi menetlustes. EBS ja AIB ühinesid (edaspidi „pank") 1. juulil 2011 ja komisjon hindas pangale antud abi eraldi menetluses. Seega on kolm riigiabi menetlust, mis on seotud vastavalt AIB, EBS ja ühinenud üksusega.

1.1. AIB

(2) 12. mai 2009. aasta otsusega andis komisjon ajutise loa ([2]) 3,5 miljardi euro suuruse kapitalisüsti tegemiseks ettevõtjasse AIB esimese taseme uute eelisaktsiate vormis mitmete kohustuste alusel, sealhulgas ümberkorralduskava esitamine kuue kuu jooksul pärast rekapitaliseerimist.

(3) Pärast kõnealust esialgset kapitalisüsti esitasid Iirimaa ametiasutused 13. novembril 2009 AIB esialgse ümberkorralduskava, millele järgnes teabevahetus. 4. mail 2010 esitasid Iirimaa ametiasutused ajakohastatud ümberkorralduskava, millele järgnes taas komisjoni ja Iirimaa vaheline teabevahetus.

(4) 21. detsembri 2010. aasta otsusega andis komisjon ajutise loa ([3]) päästmisabi raames 9,8 miljardi euro suuruse kapitalisüsti tegemiseks lihtaktsiate vormis, kuni komisjon kiidab heaks läbivaadatud ümberkorralduskava, milles võetakse arvesse edasist AIB-le antavat abi. Kapitalisüsti tegemine oli kavas kahe etapina: i) 3,7 miljardi euro suurune kapitalisüst 31. detsembriks 2010 ja ii) 6,1 miljardi euro suurune kapitalisüst 2011. aasta veebruaris ([4]).

(5) Heakskiidetud rekapitaliseerimise esimese osamakse tegi Iiri riik 2010. aasta detsembri lõpus, kuid 2011. aasta veebruariks kavandatud teine kapitalisüst jäigi tegemata ([5]).

([1]) ELT C 214, 7.8.2010, lk 3.
([2]) Komisjoni otsus juhtumi N 241/09 kohta, *Allied Irish Banki rekapitaliseerimine Iiri riigi poolt* (ELT C 223, 16.9.2009, lk 2).
([3]) Komisjoni otsus juhtumi N 553/10 kohta, *Allied Irish Banks plc teine erakorraline rekapitaliseerimine* (ELT C 76, 10.3.2011, lk 4).
([4]) Kapitalisüstide brutosummad olid vastavalt 3,9 miljardit eurot ja 6,3 miljardit eurot, kaasa arvatud mõlema puhul 0,2 miljardit eurot tasusid, mille AIB Iirimaa valitsusele tagasi maksis.
([5]) Komisjoni otsus lubas rekapitaliseerimist päästemeetmena 6 kuuks, tingimusel, et esitatakse ajakohastatud ümberkorralduskava. Rekapitaliseerimise teist osamakset veebruaris ei makstud.

1.2. EBS

(6) 2. juuni 2010. aasta otsusega ([6]) andis komisjon ajutise loa ettevõtja EBS rekapitaliseerimiseks hädaabi raames, kuni komisjon ümberkorralduskava heaks kiidab. Iirimaa ametiasutused esitasid kava 31. mail 2010.

(7) 11. oktoobril 2010 otsustas komisjon algatada seoses Iirimaa esitatud EBSi ümberkorralduskavaga Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „alusleping") artikli 108 lõikes 2 sätestatud menetluse (edaspidi „algatamisotsus"), ([7]) kuna komisjonil oli finantssektori elujõulisuse taastamist ja praeguse kriisi olukorras riigiabi eeskirjade kohaste ümberkorraldamismeetmete hindamist käsitleva teatise ([8]) (edaspidi „ümberkorraldamisteatis") valguses kahtlusi kõnealuse ümberkorralduskava ja seotud abimeetmete kokkusobivuse osas siseturuga.

(8) Komisjonile esitasid märkused EBS ja veel kaks huvitatud isikut.

(9) 2011. aasta juulis ühines EBS ettevõtjaga AIB ja temast sai panga täielikult integreeritud tütarettevõtja. Selle tulemusena lakkas EBS eraldiseisva ettevõtjana eksisteerimast. Seetõttu muutus EBSi kui eraldiseisva üksusega seotud algatamisotsus mõttetuks ja komisjon otsustas menetluse jätkamisest loobuda.

1.3. ÜHISMENETLUS

(10) 31. märtsil 2011 teatas Iirimaa rahandusminister, et Iiri pangandussüsteem korraldatakse ümber kahe tugipanga Bank of Ireland (edaspidi „BoI") ja AIB ([9]). Ta teatas samuti, et sellega seoses ühendatakse kõnealuse teise tugiasutuse loomiseks ettevõtja EBS ettevõtjaga AIB.

(11) 15. juuli 2011. aasta otsusega kiitis komisjon heaks ([10]) pangale antava kombineeritud päästepaketi suurusega kuni 13,1 miljardit eurot, kuni kiidetakse heaks panga ümberkorralduskava, milles tuleks arvesse võtta edasist antavat abi.

(12) 28. septembril 2012 teatas Iirimaa panga ümberkorralduskavast ([11]).

(13) 2012. aasta oktoobrist 2014. aasta märtsini vahetasid komisjon ja Iirimaa ametiasutused korrapäraselt teavet. Komisjon nõudis korduvalt teavet ja Iirimaa esitas mitmeid täiendavaid dokumente ([12]).

2. **ASJAOLUD**

2.1. ABISAAJATE KIRJELDUS

2.1.1. **AIB**

(14) Ettevõtja AIB üksikasjalik kirjeldus on esitatud komisjoni 12. mai 2009 otsuse ([13]) (milles käsitleti panga esimest rekapitaliseerimist) punktis II.1. Allpool on toodud lühikokkuvõte.

(15) Finantskriisile eelnenud aastatel oli AIB mitmekesiste finantsteenustega tegelev kontsern, mis pakkus eraisikutele ja ettevõtetele kõiki pangateenuseid. 2008. aastal oli tema bilansimaht 182 miljardit eurot. Ta oli üks kahest suurimast Iirimaa pangast ja tema turuosa eraisikute arvelduskontode valdkonnas oli ligikaudu 35 %, hüpoteekide valdkonnas 27 %, hoiuste valdkonnas 46 % ja VKEde arvelduskontode valdkonnas 41 %.

([6]) Komisjoni otsus juhtumi N160/10 kohta, *EBSi rekapitaliseerimine* (ELT C 217, 11.8.2010, lk 2).
([7]) Komisjoni otsus juhtumi C25/10 (*ex* N 212/10) kohta, *Educational Building Society ümberkorraldamine* (ELT C 300, 6.11.2010, lk 17).
([8]) ELT C 195, 19.8.2009, lk 9.
([9]) 2012. aasta aprillis otsustati, et Permanent TSB peaks AIB ja BoI kõrval kolmanda riigisisese laenuandjana tegutsema jääma.
([10]) Komisjoni otsus juhtumi SA.33296 kohta, *Ühinenud üksuse Educational Building Society/Allied Irish Banks plc erakorraline rekapitaliseerimine* (ELT C 268, 10.9.2011, lk 3).
([11]) Kava registreeriti juhtumi numbriga SA.29786.
([12]) Kõige tähtsamad täiendavad dokumendid esitati 10. ja 11. jaanuaril, 13. veebruaril ja 20. ja 27. märtsil 2014 ja puudutasid finantsprognoose.
([13]) Vt joonealune märkus 2.

(16) Enne kõnealust kriisi laienes AIB kiiresti, keskendudes eelkõige uute laenude andmisele Iirimaa kinnisvaraturul ja tuginedes tugevasti hulgirahastamisele. Kui puhkes ülemaailmne finantskriis, mis tabas Iiri majandust ja eelkõige Iiri kinnisvaraturgu eriti tugevasti, ilmnes AIB ärimudeli haavatavus ja vajadus riigi toetuse järele muutus vältimatuks.

(17) 2011. aasta juulis ühines ettevõtja AIB ettevõtjaga EBS.

2.1.2. **EBS**

(18) Ettevõtja EBS üksikasjalik kirjeldus on esitatud komisjoni 15. juuli 2011 otsuse ([14]) (milles käsitleti ettevõtjate EBS/AIB hädaabi korras rekapitaliseerimist) punktis 2.1.2. Järgnevates põhjendustes on toodud lühikokkuvõte.

(19) Enne finantskriisi oli EBS Iirimaa suurim elamuhoiupank ja suuruselt kaheksas Iirimaal tegutsev finantsasutus, mille varade kogumaht oli 2009. aastal 21,5 miljardit eurot. Elamuhoiupangad on vastastikususel põhinevad organisatsioonid, millel ei ole aktsionäre, kuid mille omanikud on selle asemel nende liikmed, kes on samal ajal nende kliendid. Nende eesmärk on hoiuste kogumine ja laenude andmine. Kasumit kasutatakse intressimäärade kohandamiseks liikmetele soodsas suunas või akumuleeritakse see reservi.

(20) EBS pakkus oma liikmetele traditsioonilisi jaepangandustooteid (hoiused ja hüpoteegid) kooskõlas oma eesmärgiga elamuhoiupangana. EBSil oli ka varahaldusosakond, mis pakkus äriklientidele, nõustamisettevõtetele ja krediidiühistutele eksklusiivseid teenuseid. Alates 2005. aastast laiendas EBS tegevust kommertskinnisvaralaenude valdkonnas, saavutades selles segmendis märkimisväärse laenumahu. EBS kandis kahju Iiri majanduse üldise languse tõttu ja eelkõige kommertskinnisvara hindade järsu kukkumise tõttu. Rahastamisele juurdepääs halvenes järk-järgult ning kommerts- ja hüpoteeklaenude mahu ulatuslik kahanemine viis EBSi kapitali vähenemiseni.

(21) Alates 1. juulist 2011 on EBS olnud täielikult AIB-le kuuluv tütarettevõtja. EBS pakub Iiri turul peamiselt hüpoteegi- ja hoiustamisteenuseid. EBS jätkab tegutsemist enda kaubamärgi all.

2.1.3 **Pank (ühinenud AIB ja EBS)**

(22) Usaldatavusnõuete kohase kapitali hindamise ja usaldatavusnõuete kohase likviidsuse hindamise tulemusena, ([15]) mis teostati Iirimaa majandusliku kohandamisprogrammi (edaspidi „programm") ([16]) raames ja tehti teatavaks 31. märtsil 2011, selgitati välja, et AIB kapitalivajadus on 13,3 miljardit eurot ja EBS kapitalivajadus 1,5 miljardit eurot (mõlema asutuse puhul hõlmab näitaja nii põhiomavahendeid ([17]) kui ka tingimuslikku kapitali ([18])).

(23) Programmi tingimuste kohaselt tuli osalevatel krediidiasutustel koostada rekapitaliseerimiskavad, et täita usaldatavusnõuete kohase kapitali hindamise ja usaldatavusnõuete kohase likviidsuse hindamise käigus kindlaks määratud täiendava kapitali nõue ja nõutav kapitalisumma pidi olema eraldatud 2011. aasta juuli lõpuks.

(24) 31. märtsil 2011 teatas Iirimaa rahandusminister kogu Iiri pangandussüsteemi ümberkorraldamisest. AIB ja EBS otsustati ühendada; sel viisil loodud uuest pangast pidi saama Iirimaa reformitud pangandusmaastiku tugipank.

(25) 26. mail 2011 allkirjastasid minister, AIB ja EBS ostulepingu, milles oli sätestatud EBSi müük AIB-le (pärast EBSi muutmist eraettevõtteks ja kõikide nõutavate järelevalveasutuste lubade saamist). Kõnealuse lepingu tingimuste kohaselt on EBS sajaprotsendiliselt tütarettevõtja ja talle kuulub EBSi kaubanime all tegutsemist jätkates AIB täielik toetus. Kahe üksuse ühinemisega kaasnes EBSi loobumine vastastikkuse põhimõttest ja selle muutmine pangalitsentsiga pangaks, millele järgnes EBSi aktsiakapitali omandamine AIB poolt nominaalse tasu eest. Pärast ühinemise kontrollimist ja heakskiitmist 27. juunil 2011 viidi ühinemine 1. juulil 2011 lõpule.

([14]) Vt joonealune märkus 10.
([15]) Usaldatavusnõuete kohase kapitali hindamine ja usaldatavusnõuete kohase likviidsuse hindamine. Kirjeldatud üksikasjalikult juhtumit SA.33296 käsitleva otsuse põhjendustes 25–31.
([16]) Iirimaa majanduslik kohandamisprogramm lepiti ametlikult kokku 2010. aasta detsembris. See sisaldas 85 miljardi euro suurust ühisrahastamise paketti ja hõlmas perioodi 2010–2013.
([17]) Kapitaliinstrumendid, mis vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määruse (EL) nr 575/2013 (krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta) artiklite 28, 29 ja 31 nõuetele (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).
([18]) Tingimuslik kapital on võlg, mis muutub teatud käivitavate tegurite esinemisel omakapitaliks.

(26) Alates 15. juulist 2011 kuulub 99,8 % panga aktsiakapitalist Iiri riigile.

(27) Pank tegutseb täisteenuseid pakkuva pangana, mis on esmajoones keskendunud Iirimaale ja pakub laialdase jaotusvõrgu kaudu suurt pangatoodete- ja teenuste valikut. Pank on piiratud ulatuses esindatud ülemere Suurbritannias. 2012. aasta lõpu poole alustas AIB oma sisemise struktuuri korraldamist rohkem kliendikeskse mudeli põhiseks, mis sisaldab järgmisi põhisegmente: Domestic Core Bank, AIB UK ja Financial Solutions Group (edaspidi „FSG"). Aruannete esitamine selle uue segmendi alusel algas 2013. aastal.

(28) *Domestic Core Bank* tegutseb mitmete jaotuskanalite kaudu, mis hõlmavad 274 filiaali ([19]). Filiaalide võrk on ümberkorraldamisel ja käimas on mitmete filiaalide sulgemine. Pank osutab pangateenuseid ka riiklike postkontorite kaudu. EBSi juhitakse Domestic Core Bank'i struktuuri raames. Talle jääb alles tema pangalitsents ja ta tegutseb eraldi kaubamärgiga tütarettevõtjana, säilitades oma filiaalide võrgu. Tegevuse keskmes on hüpoteegi- ja hoiustamisteenused.

(29) *AIB UK* tegutseb Suurbritannias ja Põhja-Iirimaal. Suurbritannias tegutseb pank kaubamärgi Allied Irish Bank (GB) all ja pakub 20 täisteenindusega filiaali kaudu kõiki pangateenuseid, samuti internetipangandust. Peamine sihtturg on VKEd. Kaubamärgi Allied Irish Bank (GB) Savings Direct all osutab pank ka hoiustamisteenuseid ([20]). Põhja-Iirimaal tegutseb AIB UK kaubamärgi First Trust Bank (edaspidi „FTB") all 32 filiaali kaudu. Ettevõtetele ja üksikisikutele pakutakse kõiki pangateenuseid.

(30) *Financial Solutions Group* asutati 2012. aastal, et abistada laenukohustuste täitmisel raskustesse sattunud VKEsid ja erakliente ja viia ellu panga varade finantsvõimenduse vähendamise kava.

(31) Täna on pank koos BoI ja Permanent TSB-ga (edaspidi „PTSB") üks Iirimaa kolmest suurest omamaisest pangast. 31. detsembri 2013. aasta seisuga moodustasid panga koguvarad 118 miljardit eurot, võrreldes BoI 132 miljardi euro ja PTSB 38 miljardi euro suuruste koguvaradega 31. detsembril 2013. Pank on erinevate finantsteenustega tegelev kontsern, mis pakub eraisikutele ja ettevõtetele kõiki pangateenuseid, rõhuasetusega Iirimaa jaepangandusturul. Pank on eriti tugevalt esindatud VKEde segmendis.

Tabel 1

Pank. Valitud finantsandmed 2013. aasta kohta

	31.12.2013
Vara kokku (EUR)	118 miljardit
Laenud ja nõuded klientide vastu (EUR)	66 miljardit
Tegevuskasum/-kahjum enne eraldisi	0,445 miljardit
Klientide hoiused (EUR)	66 miljardit
Laenude ja hoiuste suhtarv (%)	100 %
Riskiga kaalutud vara (EUR)	62 miljardit

([19]) 200 AIB filiaali ja 74 EBSi filiaali 2013. aasta detsembri seisuga.
([20]) 2011. aasta veebruaris viidi eelnevalt pangas Anglo Irish Bank paiknenud kliendihoiused üle panka Allied Irish Bank (GB), mis osutab nüüd Suurbritannias hoiuseteenuseid ligikaudu 60 000 massituru kliendile.

	31.12.2013
Esimese taseme omavahendite määr (%)	14,3 %
Töötajate arv kokku (täistööaja ekvivalent)	11 431

Allikas: panga ümberkorralduskava, september 2012; AIB 2013. aasta aruanne

Tabel 2

Panga asend VKEde, eraisikute, hüpoteekide ja hoiuste turul

(%)

	Turuosad
VKEde arvelduskontod	40
Eraisikute arvelduskontod	37
Hüpoteegisektor — tasumata maksete saldo	31
Hoiuste turg (AIB ja EBS koos)	40

Allikas: 2014. aasta märtsi täiendav dokument; turuosad on 2013. aasta detsembri seisuga.

2.2. AIB JA EBSI RASKUSED

(32) AIB vajadus riigiabi järele oli ülemaailmse finantskriisi mõju tulemus, mida soodustas AIB ülemäärane kasv, tugev hulgirahastamisele tuginemine, riskipositsioonid Iiri kinnisvaraturul ja ebapiisav riskijuhtimine.

(33) Finantskriisile eelnenud aastatel otsustas AIB sammu pidada Iiri majanduse ja Iiri kinnisvarasektori ennenägematu kasvuga. Absoluutsel alusel kasvas AIB kinnisvara- ja ehituslaenude maht 2002. aastast 2006. aastani 336 % ja riskipositsioonid kõnealuses sektoris kasvasid 19 %-lt 2002. aastal 36 %-ni 2008. aastal. Olles seadnud eesmärgiks mahu ja kuna rahastamispiirangud puudusid, võttis pank ülemääraseid riske riskipositsioonide tähenduses (s.t keskendumine kinnisvara- ja ehitussektorile), aga samuti pakutavate hüpoteekide liikide tähenduses (s.t indekseeritud hüpoteegid ([21])).

(34) Iiri kinnisvaraturu seisu halvenemine, järgnenud kinnisvarahindade langus ning Iiri majanduskasvu aeglustumine 2008. aastal viis AIB varade kvaliteedi märkimisväärse vähenemiseni ja laenumahu olulise kahanemiseni, mis vähendas panga kapitalipuhvrit.

(35) Kiire laienemise rahastamiseks suurendas pank oma sõltuvust hulgirahastamisest ligikaudu 35 %-lt 2004. aastal kuni 42 %-ni 2006. aastal, samal ajal kui laenude ja hoiuste suhtarv suurenes 101 %-lt 2002. aastal 157 %-ni 2007. aastal.

(36) Pärast Lehman Brothers Holdings Inc. kokkuvarisemist 2008. aasta septembris piiras ülemaailmsetel finantsturgudel tekkinud ebastabiilsus AIB (nagu ka teiste Iiri pankade) juurdepääsu rahastamisele ja mõjutas tema suutlikkust jätkata tavapärast tegevust. Seetõttu sekkus riik esimesel etapil rahastamisgarantiide andmise teel. Keskkonnas, kus rahastamiskulud olid suurenenud (s.t kõrged hoiustamishinnad ja garantiitasud) ja Euroopa Keskpanga (edaspidi „EKP") baasintressimäär märkimisväärselt alanenud, ([22]) tõid panga indekseeritud hüpoteegid (ligikaudu 45 % AIB 2011. aasta hüpoteeklaenudest) panga jaoks kaasa netointressimarginaali olulise languse.

([21]) Indekseeritud hüpoteegid on teatud liiki muutuva intressimääraga hüpoteegid. Hüpoteegi intressimäär jälgib Euroopa Keskpanga baasintressimäära seda ületava kindlaksmääratud marginaali tasemel.

([22]) EKP intressimäär, mis oli 2008. aasta juulis 4,25 %, langes 2009. aasta mais 1 %-ni.

(37) AIB finantsolukorra oluline halvenemine sundis teda osalema kõikides Iiri riigi poolt riigi finantsstabiilsuse tagamiseks võetud toetusmeetmetes. Lisaks riigigarantiidele tehti AIB-sse riigipoolseid kapitalisüste ja talle tuli kasuks varade üleandmine National Asset Management Agency-le (edaspidi „NAMA") ([23]) bilansi puhastamise eesmärgil.

(38) Sarnaselt mõjutas finantskriis ka EBSi finantsseisundit, eelkõige kinnisvarahindade järsu languse tulemusena Iirimaal. Enne kriisi oli EBS saavutanud kommertskinnisvaralaenude valdkonnas märkimisväärse laenumahu.

(39) EBS oli sunnitud leppima kommerts- ja hüpoteeklaenude mahu suure vähenemisega. EBSi juurdepääs rahastamisele halvenes järk-järgult ning lõppes viimaks täielikult. Oma haavatava olukorra tõttu oli EBS sunnitud esitama nõudmisi riiklike toetusmeetmete saamiseks. EBS vajas rahastamisgarantiisid, vara üleandmist NAMA-le ja kapitalisüste.

2.3. ABIMEETMED

(40) Raskuste tõttu, millega AIB ja EBS silmitsi seisid, pidi riik osutama märkimisväärset toetust AIB-le ja EBSile eraldi ning samuti pangale (ühinenud üksus).

(41) Individuaalselt anti nii AIB-le kui ka EBSile krediidiasutuste finantstoetusskeemi ([24]) ja abikõlblike kohustuste garantiiskeemi ([25]) raames garantiid võlainstrumentidele ning mõlema suhtes võeti varade toetusmeetmed, mis koosnesid halbade varade üleandmisest NAMA-le.

(42) Lisaks said AIB ja EBS korduvalt kapitalitoetust ([26]).

(43) Peale selle andis riik garantiid Iirimaa Keskpanga osutatud erakorralisele likviidsusabile.

(44) Panga toetamist abikõlblike kohustuste garantiiskeemi raames jätkati ja 2011. aasta juulis rekapitaliseeriti pank ([27]) aktsiapaigutuse, kapitalitoetuse ([28]) ja omakapitaliks konverteeritavate võlakirjade kaudu.

(45) Kõik panga rekapitaliseerimiseks võetud kombineeritud meetmed kokku (kaasa arvatud eelisaktsiad ja omakapitaliks konverteeritavad võlakirjad) moodustavad 20,775 miljardit eurot. Erinevate kapitalisüstide tulemusena kuulub Iiri riigile National Pension Reserve Fund Commission'i (edaspidi „NPRFC") kaudu 99,8 % panga lihtaktsiatest.

(46) NPRFCile kuuluvad ka eelisaktsiad summas 3,5 miljardit eurot, mis süstiti algselt AIBsse 2009. aastal ja mis kiideti heaks komisjoni otsusega juhtumis N 241/09 ([29]). Kõnealuste aktsiate välja- või tagasiostmine on panga otsustada. Alates 2014. aasta maist (s.t viis aastat pärast süsti) kohaldatakse kõnealustele aktsiatele 25 % suurust juurdehindlust ja tagasiostmise aluseks on 125 % nimiväärtusest.

([23]) Vt komisjoni otsus juhtumi N 725/09 kohta, *National Asset Management Agency (NAMA) asutamine* (ELT C 94, 14.4.2010, lk 10).
([24]) Vt komisjoni otsus juhtumi NN 48/08 kohta, *Garantiiskeem Iirimaa pankade jaoks* (ELT C 312, 6.12.2008, lk 2).
([25]) Vt komisjoni otsus juhtumi N 349/09 kohta, *Krediidiasutuste abikõlblike kohustuste garantiiskeem* (ELT C 72, 20.3.2010, lk 6) ja selle pikendused.
([26]) AIB: komisjoni otsus juhtumi N 241/09 kohta ja komisjoni otsus juhtumi SA.31891 (N 533/10) kohta;
EBS: komisjoni otsus juhtumi N 160/10 kohta.
([27]) Vt joonealune märkus 10.
([28]) Rahandusministri ja National Pension Reserve Fund Commission'i kapitalitoetus moodustas 6,1 miljardit eurot; uusi aktsiaid välja ei antud ja kõnealuse kapitalitoetuse eest vastutasu ei makstud.
([29]) Kirjeldatud otsuse N 241/09 põhjendustes 18–33.

(47) Tabelis 3 on esitatud kokkuvõte kõikidest AIB-le, EBSile ja pangale (ühinenud üksus) antud abimeetmetest.

Tabel 3

Ülevaade AIB-le, EBSile ja pangale (ühinenud üksus AIB/EBS) antud abimeetmetest (heakskiidetud ja tegelikult antud summad on mõningatel juhtudel erinevad)

	Meetme liik	Summa (miljardites eurodes)	Hüvitis
	AIB toetuseks võetud meetmed (eraldi)		
a	Garantiid krediidiasutuste finantstoetusskeemi alusel (tagatud kohustuste summa)	kuni 133	Vastavalt krediidiasutuste finantstoetusskeemile
b	Garantiid abikõlblike kohustuste garantiiskeemi alusel (tagatud kohustuste summa)	kuni 62,5	Vastavalt abikõlblike kohustuste garantiiskeemile
c	Varade toetusmeede — üleandmised NAMA-le	20,4 *(hinnanguline abisumma = 1,6)* [1]	ei kohaldata — keskmine allahindlus oli ligikaudu 56 %
d	Rekapitaliseerimine eelisaktsiate vormis, mai 2009	3,5	8 % aastas või lihtaktsiad selle asemel
e	Rekapitaliseerimine uue omakapitali vormis, detsember 2010	3,7	
f	Riigigarantii erakorralisele likviidsusabile kuni 2011. aasta 2. kvartalini	[5–15] (*)	
	EBSi toetuseks võetud meetmed		
g	Garantiid krediidiasutuste finantstoetusskeemi alusel (tagatud kohustuste summa)	kuni 14,4	Vastavalt krediidiasutuste finantstoetusskeemile
h	Garantiid abikõlblike kohustuste garantiiskeemi alusel (tagatud kohustuste summa)	kuni 8,0	Vastavalt abikõlblike kohustuste garantiiskeemile
i	Varade toetusmeede — üleandmised NAMA-le	0,9 *(hinnanguline abisumma =0,1)* [1]	ei kohaldata — keskmine allahindlus oli ligikaudu 57 %
j	Rekapitaliseerimine eriotstarbeliste investeerimisaktsiate vormis, mai ja detsember 2010	0,625	Võib hüvitada dividendi väljamaksmise kaudu, kui on piisavalt jaotatavaid reserve
k	Rekapitaliseerimine otsetoetuse kaudu lihtveksli vormis detsember 2010	0,250	Ei hüvitata eraldi
l	Riigigarantii erakorralisele likviidsusabile	[0–5]	

	Meetme liik	Summa (miljardites eurodes)	Hüvitis
	Panga (ühinenud üksus) toetuseks võetud meetmed		
m	Rekapitaliseerimine lihtaktsiate vormis (nn paigutus), juuli 2011	5,0	
n	Rekapitaliseerimine omakapitaliks konverteeritavate võlakirjade vormis, juuli 2011	1,6	Fikseeritud kohustuslik intressimäär 10 % aastas
o	Rekapitaliseerimine kapitalitoetuse vormis, juuli 2011	6,1	Tasuta
	Kombineeritud rekapitaliseerimine kokku (d + e + j + k + m + n + o)	**20,775**	

Allikas: Iiri ametiasutused ning AIB ja EBSi ja panga ümberkorralduskavad

([1]) Nii AIB kui ka EBSi suhtes varade väärtuse languse tõttu võetud toetusmeetmetega seotud abisummad on hinnangulised summad, kuna NAMA-le üleantud varade viimased osamaksed ootavad veel komisjoni heakskiitu. Hinnangud põhinevad Iirimaa 14. veebruaril 2013 esitatud teabel.

(*) Konfidentsiaalne informatsioon

2.4. INDIVIDUAALSED ÜMBERKORRALDUSKAVAD

(48) 2009. aasta novembris esitasid Iirimaa ametiasutused AIB esimese ümberkorralduskava, milles esitati esimesed ettepanekud AIB elujõulisuse taastamise kohta. Iirimaa esitas 2010. aasta mais kava ajakohastatud versiooni, milles olid muuhulgas ette nähtud edasised võõrandamised (AIB Poola, Ühendkuningriigi ja USA tütarettevõtjad), et täita finantsjärelevalveasutuse 2010. aasta märtsis usaldatavusnõuete kohase kapitali hindamise raames teatavaks tehtud uued minimaalsed regulatiivsed kapitalinõuded.

(49) 31. mail 2010 esitatud EBSi ümberkorralduskavas oli elujõulisuse tagamiseks ette nähtud EBSi sisemine ümberkorraldamine koos kiire müügiga kolmandale osapoolele. Selle kava kohaselt väljuks EBS kommertskinnisvaralaenude valdkonnast ja keskenduks oma tegevuses uuesti jaehoiustele ja hüpoteekidele. EBS vähendaks oma sõltuvust (lühiajalisest) hulgirahastamisest ja keskenduks selle asemel jaehoiustele.

2.5. PANGAS (ÜHINENUD AIB JA EBS) JUBA RAKENDATUD ÜMBERKORRALDUSMEETMED

(50) Enne ümberkorralduskava viimase versiooni esitamist on pank juba rakendanud mitmeid ümberkorraldusmeetmeid eesmärgiga saavutada pikaajalise elujõulisuse, omapanuse ja koormuse jagamise eesmärgid. Kõnealused meetmed sisaldavad võõrandamisi, varade finantsvõimenduse vähendamist, kohustuste juhtimise toiminguid ([30]) ja kulude vähendamise meetmeid järgmisel viisil ([31]).

— *võõrandamised*, mis on tootnud 3,3 miljardit eurot esimese taseme põhiomavahendeid:

Sept 10	Goodbody Stockbrokers müük
Nov 10	23,9 % M&T Corporation'i aktsiate müük
Veebr 11	Anglo Irish Banks'i hoiuste üleandmine AIB-le 9 miljardi euro ulatuses

([30]) Kohustuste juhtimise toimingud: allutatud võla tagasiostmine või ümberkujundamine kapitaliinstrumentideks (esimese taseme põhiomavahendid), tavaliselt nimiväärtusest madalama hinnaga. Kõnealused toimingud võivad kujuneda ka võla nimiväärtuse vähendamiseks või varajaseks tagasiostmiseks muu kui nimiväärtuse eest.

([31]) Olukord 30. juuni 2013 seisuga.

Apr 11	70,36 % Poola BZWBK'i aktsiate müük
Apr 11	50,00 % Poola BZWBK Asset Management'i aktsiate müük
Mai 11	49,99 % Bulgarian American Credit Bank'i osaluse müük
Aug 11	AIB International Financial Services müük
Aug 11	AIB Jersey Trust'i müük
Jaan 12	AIB teeb teatavaks otsuse lõpetada ühisettevõte Aviva Life Holdings Ireland Ltd-ga
Apr 12	AIB teeb teatavaks otsuse lõpetada tegevus Mani ja Jersey saartel
Apr 12	AIB Baltics'i äritegevuse müük
Juuni 12	AIB Investment Managers'i müük
Aug 12	Osaluste müük Poola kinnisvarafondides

— *Varade üleandmine* NAMA-le 21,3 miljardi euro ulatuses;

— 2011. aasta usaldatavusnõuete kohase likviidsuse hindamisest tulenev *varade finantsvõimenduse vähendamine* 20,5 miljardi euro ulatuses (täielik);

— 2009. aastal, 2010. aastal ja 2011. aastal läbiviidud *kohustuste juhtimise toimingud/võlakirjade tagasiostud* suurendasid esimese taseme põhiomavahendeid 5,4 miljardi euro võrra:

Juuni 09	Esimese taseme hübriidväärtpaberite tagasiost + 1,1 miljardit eurot kapitalitoetust
Märts 10	Teise taseme võlakirjade tagasiost + 0,4 miljardit eurot kapitalitoetust
Jaan 11	Teise taseme võlakirjade tagasiost + 1,5 miljardit eurot kapitalitoetust
Juuli 11	Esimese ja teise taseme võlakirjade tagasiost + 2,1 miljardit eurot kapitalitoetust
Juuni 10–Veebr 11	Seeria EBSi esimese ja teise taseme võlakirjade tagasioste + 0,3 miljardit eurot kapitalitoetust

— *Filiaalide sulgemine* (68 Iirimaal, 22 EBSi müügipunkti sulgemist, 22 AIB Ühendkuningriigi filiaali);

— *Ennetähtaegselt pensionilejäämise ja vabatahtliku lahkumise programm:* +/– 2 877 täistööaja ekvivalendi ([32]) vähendamine 31. detsembri 2013 seisuga koos kavandatavate edasiste lahkumistega;

— *Juhatuse ja kõrgema juhtkonna ametikohtade täielik asendamine* (võrreldes profiiliga enne 2008. aasta septembrit).

— *Äritegevuses uuesti* Iirimaale *keskendumine*, pakkudes korporatiiv- ja jaepangandusteenuseid.

2.6. PANGA (ÜHINENUD AIB JA EBS) ÜMBERKORRALDUSKAVA

(51) 28. septembril 2012 esitasid Iirimaa ametiasutused panga ümberkorralduskava, mis hõlmas ajavahemikku 2012–2015. Iirimaa ametiasutused parandasid ja täiendasid kava korduvalt ja lõpuks määrati kindlaks, et ümberkorraldusperiood hõlmab aastaid 2014–2017.

(52) Iirimaa ametiasutused esitasid põhistsenaariumi, ettevaatlikumatel eeldustel põhineva alternatiivse põhistsenaariumi ja negatiivse stsenaariumi, mille eesmärk oli näidata, et pank suudab saavutada pikaajalise elujõulisuse.

([32]) Täistööaja ekvivalent.

(53) Ümberkorraldusperioodi lõpuks kavatseb pank muutuda uuesti heas majanduslikus seisus olevaks, kasumlikuks ja hästi rahastatud pangaks, millel on usaldusväärsed kapitali suhtarvud ja traditsioonilisem ärimudel. Kavas on esitatud äristrateegia, mis positsioneerib panga eelkõige Iirimaale keskendunud väiksema täisteenuseid osutava pangana, võrreldes rahvusvaheliselt mitmekesiste finantsteenustega tegeleva kontserniga, nagu see kriisieelsel ajal oli. Panga tegevusstruktuur põhineb kolmel raskuspunktil — Domestic Core Bank, AIB UK (äritegevus Ühendkuningriigis, hõlmab äritegevust Suurbritannias ja Põhja-Iirimaal) ja 2012. aastal loodud Financial Solutions Group.

(54) Panga uuesti elujõuliseks muutumise peamised hoovad on:

a) panga suunitluse muutmine eelkõige Iirimaale keskendunud väiksemaks, parema rahastamisprofiiliga pangaks;

b) kasumlikkuse suurendamine netointressimarginaali tõstmise, kulude vähendamise meetmete ja väärtuse langusega seotud kulude märkimisväärse vähendamise kaudu;

c) tugev kapitalipuhver.

2.6.1. **Põhistsenaarium**

2.6.1.1. *Makromajanduslikud eeldused ja finantsprognoosid*

(55) Põhistsenaariumis eeldatakse, et Iirimaa sisemajanduse koguprodukt edaspidi („SKP") kasvab 2014. aastal 2,2 % ja jätkab aastatel 2015, 2016 ja 2017 kasvamist vastavalt 2,8 %, 3,2 % ja 3,2 %. Ühendkuningriigi SKP kasvab 2014. aastal eeldatavasti 1,9 %, 2015. aastal 2,1 %, 2016. aastal 2,5 % ja 2017. aastal 2,5 %.

(56) Tööhõive kasvu oodatakse kogu ümberkorraldusperioodi vältel, oodatav kasvumäär on 2014. aastal 0,8 %, 2015. aastal 1,5 %, 2016. aastal 2 % ja 2017. aastal 2 %.

(57) Oodatakse väga suures madalseisus oleva elamuehituse ja ehituse taastumist. Kinnisvarahindade suurenemist prognoositakse 2014. aastal 3 %, 2015. aastal 3 %, 2016. aastal 2,5 % ja 2017. aastal 2,5 %.

(58) Panga ümberkorralduskava tulemuseks põhistsenaariumi alusel on järgmised finantsprognoosid:

Tabel 4

Panga finantstulemused ja finantsprognoosid põhistsenaariumi alusel

Peamised finantsnäitajad	2012 Tegelik	2013 Tegelik	2014 Kavandatud	2015 Kavandatud	2016 Kavandatud	2017 Kavandatud
— **Kapital ja riskiga kaalutud vara**						
— Esimese taseme omavahendite suhtarv või esimese taseme põhiomavahendite suhtarv (%)	15,2 %	14,3 %	[10–20 %]	[10–20 %]	[10–20 %]	[10–20 %]
— Kapitalipuhver (miljonites eurodes) *vs.* esimese taseme omavahendite suhtarv/esimese taseme põhiomavahendite suhtarv 8 %	5 133	3 934	[0 – 5 000]	[5 000 – 10 000]	[5 000 – 10 000]	[5 000 – 10 000]
— Riskiga kaalutud vara (miljonites eurodes)	71 417	62 395	[55 000 – 65 000]	[55 000 – 65 000]	[55 000 – 65 000]	[55 000 – 65 000]
— **Kasumlikkus**						
— Netointressimarginaal — v. a abikõlblike kohustuste garantiiskeem (%)	1,22 %	1,37 %	[1,5–2,25 %]	[1,5–2,25 %]	[1,5–2,25 %]	[1,5–2,25 %]

Peamised finantsnäitajad	2012 Tegelik	2013 Tegelik	2014 Kavandatud	2015 Kavandatud	2016 Kavandatud	2017 Kavandatud
— Kulude ja tulude suhtarv	123 %	77 %	[60–70 %]	[50–60 %]	[45–55 %]	[45–55 %]
— Kasum pärast makse (miljonites eurodes)	(3 557)	(1 597)	[0–750]	[0–750]	[250 – 1 250]	[250 – 1 250]
— Omakapitali tasuvus (edaspidi „ROE") ([1])	– 37,0 %	– 21,5 %	[0,5–10 %]	[0,5–10 %]	[5–15 %]	[5–15 %]
— **Rahastamine**						
— Laenude ja hoiuste suhtarv	115 %	100 %	[95–120 %]	[95–120 %]	[95–120 %]	[95–120 %]
— Sõltuvus EKPst (% kõikidest kohustustes ([2]))	20 %	12 %	[10–20 %]	[< 10 %]	[< 10 %]	[< 10 %]
— **Muud**						
— Brutolaenud ja ettemaksed klientidele (miljonites eurodes)	89 872	82 851	[70 000 – 80 000]	[65 000 – 75 000]	[65 000 – 75 000]	[65 000 – 75 000]
— Vara kokku (miljonites eurodes)	122 501	117 734	[100 000 – 150 000]	[100 000 – 150 000]	[100 000 – 150 000]	[100 000 – 150 000]
— Täistööaja ekvivalent (arv)	13 429	11 431	[10 000 – 15 000]	[8 000 – 13 000]	[8 000 – 13 000]	[8 000 – 13 000]

Allikas: panga ümberkorralduskava ja 10. jaanuaril 2014 täiendavalt esitatud dokument, AIB 2013. aasta aruanne
([1]) ROE sisaldab eelisaktsiaid keskmises omakapitalis.
([2]) Välja arvatud omakapital.

2.6.1.2. *Panga uuesti elujõuliseks muutmise peamised hoovad*

i) väiksem riigisisesele turule keskendunud ja parema rahastamisprofiiliga pank

(59) Mittepõhivara finantsvõimenduse olulise vähendamise kaudu ([33]) on pank seadnud eesmärgiks muutuda finantskriisi eelse perioodiga võrreldes märksa väiksemaks asutuseks. Pank on finantsvõimendust mitmete ärivaldkondade võõrandamise, varade finantsvõimenduse vähendamise ja nn kõrge riskiga varaga seotud vara NAMA-le üleandmise kaudu (21,3 miljardit eurot) juba oluliselt vähendanud, mis on võimaldanud tal bilansimahtu märkimisväärselt vähendada. AIB Group'i koguvara on vähenenud 136,7 miljardilt eurolt 2011. aasta lõpus 117,7 miljardi euroni 31. detsembril 2013 (14 % vähenemine) ([34]).

(60) See panga algatatud tähtis finantsvõimenduse ja suuruse vähendamise programm koos kasvava kliendihoiuste baasiga (alates 2011. aastast) on aidanud panga rahastamisprofiili parandada. Kliendihoiuste suhe kõikidesse rahastamisallikatesse (s.t kõik kohustused ([35])) suurenes 49,7 %-lt 2011. aasta lõpus 61,2 %-ni 2013. aasta lõpus, samal ajal kui laenude ja hoiuste suhtarv vähenes 138 %-lt 2011. aasta lõpus 100 %-ni 31. detsembril 2013.

([33]) Usaldatavusnõuete kohase likviidsuse hindamise 2011. aasta finantsvõimenduse vähendamise eesmärgid summas 20,5 miljardit eurot on täidetud.
([34]) Vähenemine on isegi suurem — 38 % — kui mõõta 2009. aasta näitajatega võrreldes, enne AIB ja EBSi ühinemist, kui AIB ja EBSi koguvarade suurus oli vastavalt 174,3 miljardit eurot ja 21,5 miljardit eurot.
([35]) Välja arvatud omakapital.

(61) Pank prognoosib, et ümberkorraldusperioodi jooksul kasvab kliendihoiuste suhe kõikidesse rahastamisallikatesse (s.t kõik kohustused) veelgi, samal ajal kui EKP rahastamise suhe väheneb ümberkorralduskava perioodi jooksul prognoositud väiksemate laenumahtude ([36]), NAMA võlakirjade ([37]) väljaostmise ja pankade hoiuste suurenemise tulemusena eeldatavasti märkimisväärselt, 20 %-lt 2012. aastal [<10 %]-ni 2017. aastal (s.t 15-25 miljardi euro suurune vähenemine).

(62) Pank taastab järk-järgult juurdepääsu hulgimüügiturule. 2013. aasta jaanuaris ja septembris andis pank välja kaks hüpoteegipanga võlakirja, mõlemad väärtusega 500 miljonit eurot. 2013. aasta oktoobris teostas pank krediitkaardivõla väärtpaberistamise 500 miljoni euro ulatuses, mis oli Iiri pankade seas üldse esimene omataoline tehing. 2013. aasta novembris õnnestus pangal paigutada täiesti tagatiseta 500 miljoni euro suurune kolmeaastane võlg. See oli panga esimene tagatiseta võlatehing alates 2009. aastast. 2014. aasta märtsis andis pank välja 500 miljoni euro väärtuses 7-aastase tagatisega varaga tagatud väärtpaberi. See on AIB pikima perioodiga avalik varaga tagatud väärtpaber alates 2007. aastast.

(63) Prognoositud likviidsuskoefitsientide osas prognoosib pank, võttes arvesse likviidsuskattekordaja koostamise praegusel etapil olemasolevat teavet, mis on Euroopa Liidu tasemel endiselt konsultatsioonide faasis ([38]), et ümberkorraldusperioodil jääb likviidsuskattekordaja kindlasti miinimumnõuetest suuremaks (vt tabel 5).

Tabel 5

Panga likviidsuskoefitsiendid

(%)

Likviidsuskoefitsiendid	2014 Kavandatud	2015 Kavandatud	2016 Kavandatud	2017 Kavandatud
Likviidsuskattekordaja	[75–150]	[75–170]	[75–170]	[75–170]
Määruses nr 575/2013 sisalduv minimaalne likviidsuskattekordaja		60	70	80
Stabiilse netorahastamise kordaja	[70–120]	[70–120]	[70–120]	[70–120]

Allikas: panga ümberkorralduskava

ii) kasumlikkuse taseme kasv

(64) Pank prognoosib, et muutub kasumlikuks uuesti 2014. aastal, prognoositud kasumiks pärast maksustamist [0–750] miljonit eurot, mis jõuab 2017. aastal [250–1 250] miljonini euroni. Oodatav omakapitali tasuvus on 2014. aastal [0,5–10 %] ja 2017. aastal [5–15 %]. See saavutatakse järgmisel viisil.

(65) Esiteks on ümberkorralduskavas ette nähtud mitmed tegevused netointressimarginaali taastumise hoogustamiseks, välja arvatud abikõlblike kohustuste garantiiskeemi kulud, 1,22 %-lt 2012. aastal [1.5–2.25 %]-ni 2017. aastal. Tegevused sisaldavad kõrgemate intressimääradega uute laenude andmist summas [20–30] miljardit eurot aastatel 2014–2017, olemasolevate laenude hinnastamise ([39]) edasist parandamist ja hoiusetoodete kulude edasist vähendamist aastaks 2015 (vt tabel 6). Lisaks prognoositakse, et panga madala tootlusega varade (s.t indekseeritud hüpoteegid ja NAMA võlakirjad) suhe kõikidesse varadesse väheneb ümberkorraldusperioodil [20–30 %]-lt 2014. aastal [10–20 %]-ni 2017. aastal NAMA võlakirjade väljaostmise ja selle indekseeritud hüpoteekide portfelli amortiseerimise tulemusena, mille osas uusi laene ei kavandata.

([36]) Laenuportfelli kahanemine tuleneb mahakandmistest ja tagasiostmistest, mis kokku ületab uute laenude mahtu.

([37]) NAMA poolt vastutasuks osalevate krediidiasutuste poolt talle üleantud (probleemsete) varade eest väljaantud võlakirjad. NAMA-le üleantud varade ostuhind tasuti riigi garanteeritud kõrgema järgu võlaväärtpaberite/võlakirjade väljaandmise kaudu NAMA poolt 95 % ulatuses ostuhinnast ja (mitte riigi garanteeritud) allutatud võlaväärtpaberite väljaandmise kaudu 5 % ulatuses.

([38]) Prognoositud likviidsuskattekordaja suhtarvud käsitlevad pangale kuuluvaid NAMA võlakirju kvaliteetsete likviidsete varadena, nagu soovitas Euroopa Pangandusjärelevalve oma 2013. aasta detsembri aruandes likviidsusmeetmete kohta. Stabiilse netorahastamise kordaja lõplikku koosseisu arutatakse tulevikus.

([39]) Olemasolev laenuportfell võrreldes uute laenudega.

Tabel 6

Panga varade ja kohustuste keskmiste tootluste prognoositud areng

(%)

Keskmine tootlus	2013 Tegelik	2014 Kavandatud	2015 Kavandatud	2016 Kavandatud	2017 Kavandatud
Keskmine tootlus — Uued laenud	[3–7]	[3–7]	[3–7]	[3–7]	[3–7]
Keskmine tootlus — Olemasolevad laenud	[2–5]	[2–5]	[2–5]	[2–5]	[2–5]
Keskmine tootlus — Kõik laenud	**2,74**	[2–6]	[2–6]	[2–6]	[2–6]
Keskmine tootlus — Hoiused (kaasa arvatud arvelduskontod)	**– 1,54**	[– 0,5 –2,5]	[– 0,5 –2,5]	[– 0,5 –2,5]	[– 0,5 –2,5]

Allikas: panga ümberkorralduskava ja 20. märtsil 2014 täiendavalt esitatud dokument.

(66) Teiseks toob abikõlblike kohustuste garantiiskeemi lõpetamine 28. märtsil 2013 kaasa netointressimarginaali suurenemise pärast abikõlblike kohustuste garantiiskeemi kuulsid, kuna riigile makstavad garantiitasud vähenevad. Need moodustasid 2012. aastal 0,4 miljardit eurot ja nende suuruseks 2017. aastal prognoositakse ainult 8 miljonit eurot.

(67) Kolmandaks, pidades silmas jätkusuutliku eraldiste-eelse tegevuskasumi saavutamist, kavandab pank tegevuskulude edasist vähendamist 1,8 miljardilt eurolt 2012. aastal [1,0–1,5] miljardi euroni 2015. aastal ja [1,0–1,5] miljardi euroni 2017. aastal. Kaks keskset algatust, mis seda prognoositud vähendamist toetavad, on pensionilejäämise ja vabatahtliku lahkumise skeem ning 2012. aastal teatavaks tehtud palkade ja hüvitiste läbivaatamine. Selles osas prognoosib pank 2012. aasta tasemega võrreldes töötajate arvu vähendamist 2015. aastaks [20–40] % ja 2017. aastaks [20–40] %, mis viib töötajate koguarvu vähenemiseni [2 000-lt 5 000-le].

(68) Lõpuks kavandab pank seoses tegevuskasumiga pärast eraldisi ja enne erandlikke elemente järsult vähendada laenude väärtuse langusega seotud kulusid, 2,5 miljardilt eurolt 2012. aastal [0–0,5] miljardi euroni 2014. aastal ja [0–0,5] miljardi euroni 2017. aastal, kuna kava eeldab Iirimaa majanduse taastumist. AIB ootab, et kõnealune taastumine toob kaasa uute laenuvõlgade tekke aeglustumise. Eraldiste kavas on samuti ette nähtud tõhusamad krediidijuhtimistegevused, mida kajastab Financial Solution Group'i loomine ning hüpoteeklaenuvõlgade lahendamise strateegia ([40]) kasutuselevõtt. Nimetatud tegevuste eesmärk on suurendada panga tõhusust laenude sissenõudmisel ja restruktureerimisel, kasvatades seega tagasimakstavate laenude arvu.

iii) Tugeva kapitalipuhvri säilitamine

(69) Pangal on kavas säilitada ümberkorraldusperioodil jaotamata kasumi suurendamise ja riskiga kaalutud varade vähendamise kaudu tugev kapitalipuhver. Pank kavatseb suurendada kasumit, mille kavatseb jätta põhjendustes 65–68 kirjeldatud tegevuste kaudu täies ulatuses jaotamata. Aastatel 2013–2016 prognoositakse riskiga kaalutud varade vähenemist ligikaudu [5–10]miljardi euro võrra, mis tuleneb peamiselt laenumahu jätkuvast kahanemisest (kaasa arvatud mahakandmised, restruktureeritud halvad laenud ja laenude amortiseerimine), edasilükkunud tulumaksu vara ([41]) uuest käsitlusest ja panga kavast rakendada (a) EBSi laenudele sisereitingute meetodit ja (b) AIB laenudele ajakohastatud sisereitingute mudeleid.

(70) Lisaks on Iirimaa ametiasutused esitanud teabe, et Iirimaa keskpank vähendab minimaalset regulatiivset kapitalinõuet ([42]) lähiajal 10,5 %-lt […] %-ni, mille mõjul suureneb panga kapitalipuhver 2014. aastal [0–5] miljardi euro võrra, kõik muud asjad jäävad samaks. 10,5 % suurune eesmärk, mille Iirimaa keskpank püstitas 2010. aasta novembris usaldatavusnõuete kohase kapitali hindamise raames, ei ole seetõttu enam asjakohane.

([40]) Panga hüpoteeklaenuvõlgade lahendamise strateegia võeti kasutusele 2012. aastal ja sellele eelnesid konsultatsioonid Iiri valitsuse ja Iirimaa Keskpangaga hüpoteeklaenuvõlgade küsimuse võimalike lahenduste teemal. Selle strateegia alusel pakub pank hüpoteegiklientidele uusi makseraskuste tõttu restruktureerimise võimalusi. Hüpoteeklaenuvõlgade lahendamise programm on nüüdseks täielikult käivitunud ja olemas on üle 300 spetsialisti finantsraskustes olevate hüpoteegiklientidega tegelemiseks.

([41]) Alates 1. jaanuarist 2014, Basel III reeglite alusel.

([42]) Käesoleva otsuse tähenduses tähendab „minimaalne regulatiivne kapital" Iirimaa Keskpanga poolt Iiri pankadelt nõutavat kapitali.

(71) Arvestades minimaalseks regulatiivseks kapitalinõudeks kogu perioodi jooksul 8 % esimese taseme põhiomavahenditest, on panga prognoositav kapitalipuhver 2014. aastal [0–5] miljardit eurot ja 2017. aastal ligikaudu [5–10] miljardit eurot. 5,5 % suuruse kapitalikünnise puhul ([43]) oleks kapitalipuhver 2014. aastal [5–10] miljardit eurot.

(72) Lisaks on pangal omakapitaliks konverteeritavaid võlakirju (edaspidi „CoCo-võlakirjad") ([44]) summas 1,6 miljardit eurot, mida oleks vajaduse korral võimalik muuta lihtaktsiateks. CoCo-võlakirju arvesse võttes oleks kapitalipuhver 2014. aastal 8 % suuruse minimaalse regulatiivse kapitalinõude puhul [5–10] miljardit eurot ning 5,5 % suuruse kapitalikünnise puhul [5–10] miljardit eurot.

(73) Põhjendustes 71 ja 72 esimese taseme põhiomavahendite kohta toodud näitajad sisaldavad asjakohast edasilükkunud tulumaksu vara järk-järgulist vähendamist ([45]). Panga tunnustatud edasilükkunud tulumaksu vara, mis tuleneb kasutamata maksukahjumitest, moodustab 2013. aasta 31. detsembri seisuga 3,9 miljardit eurot.

2.6.2. **Alternatiivne põhistsenaarium**

(74) 11. veebruaril 2014 esitas pank komisjonile alternatiivse põhistsenaariumi (edaspidi „alternatiivne põhistsenaarium"), mis põhines põhistsenaariumiga võrreldes ettevaatlikumatel eeldustel. Ettevaatlikumad eeldused puudutasid riskiga kaalutud varade arengut, bilansi hindamise tulemusi ([46]), uute antavate laenude mahtu, erinevaid rahastamisallikaid, vahendite suuremat maksumust ja kõrgemaid eraldiste kulusid, nagu näidatud tabelis 7. Alternatiivset põhistsenaariumi toetavad makromajanduslikud eeldused on samad mis põhjendustes 55 ja 56 kirjeldatud põhistsenaariumi toetavad eeldused.

Tabel 7

Alternatiivne põhistsenaarium: eelduste peamised muutused põhistsenaariumiga võrreldes

Muutuja	Alternatiivne põhistsenaarium (muutus võrreldes põhistsenaariumiga)
Riskiga kaalutud varad	Sisaldab bilansi hindamise tulemusi ja jätab mõistlikkusest tulenevatel põhjustel kõrvale mõju, mida avaldab nii uute kui ka ajakohastatud sisereitingute mudelite kavandatud kasutuselevõtt, mille peab veel heaks kiitma Iirimaa keskpank ([1]). Kõnealuse kahe muudatuse tulemusena on riskiga kaalutud varad suurenenud aastate 2014, 2015, 2016 ja 2017 põhistsenaariumiga võrreldes vastavalt [3–8] miljardi euro, [3–8] miljardi euro, [3–8] miljardi euro ja [3–8] miljardi euro võrra.
Laenude väärtuse languse eraldised	Sisaldab täies ulatuses bilansi hindamise tulemusi. Bilansi hindamise tulemusena tehti kindlaks täiendava 1,1 miljardi euro suuruse eraldise vajadus, millest põhistsenaariumis kajastus ainult […] miljardit eurot. See tähendab, et 2013. aastal on eraldised alternatiivse põhistsenaariumi alusel […] miljardit eurot suuremad kui põhistsenaariumi alusel ja kajastavad lineaarsemat vähenemist kriisieelse taseme suunas. See tõi põhistsenaariumiga võrreldes kaasa täiendava eraldiste kulu summas [500–1 000] miljonit eurot 2014. aastal, [500–1 000] miljonit eurot 2015. aastal, [0–500] miljonit eurot 2016. aastal ja [0–500] miljonit eurot 2017. aastal.
Uued laenud	Võtab arvesse, et kommerts-, korporatiiv- ja VKEde portfellile antavad uued laenud piirduvad igal prognoositaval aastal prognoositava SKP kasvuga. See tähendab, et kumuleeritud uute laenude maht on ümberkorraldusperioodil [2–4] miljardit eurot väiksem kui põhistsenaariumis. (Uusi laene puudutavad eeldused mõjutavad riskiga kaalutud varasid aastatel 2014, 2015, 2016 ja 2017 vastavalt [0–3] miljardi euro, [0–3] miljardi euro, [0–3] miljardi euro ja [0–3] miljardi euro võrra.

([43]) Euroopa Keskpanga ja Euroopa Pangandusjärelevalve poolt praegu läbiviidava põhjaliku hindamise raames kohaldatakse negatiivse stsenaariumi alusel esimese taseme põhiomavahenditele 5,5 % künnist.

([44]) Panga väljaantud tingimuslikult konverteeritavad võlakirjad on viivitamata ja kohustuslikult tagasiostetavad ja kujundatakse ümber lihtaktsiateks, kui esimese taseme omavahendite suhtarv (või esimese taseme põhiomavahendite suhtarv pärast kapitalinõuete direktiivi neljanda paketi rakendamise kuupäeva) langeb alla käivitava suhtarvu 8,25 %. Kapitalinõuete direktiivi neljas pakett (kapitalinõuete direktiiv ja määrus) (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

([45]) Kapitalinõuete direktiivi neljandale paketile vastavate uute reeglitega nõutakse muuhulgas, et pank arvestaks oma esimese taseme põhiomavahenditest maha enamiku oma edasilükkunud tulumaksu vara väärtusest, kaasa arvatud kogu edasilükkunud tulumaksu vara, mis tuleneb kasutamata maksukahjumitest. Esimese taseme põhiomavahenditest mahaarvamine tuleb teostada järk-järgult ja ühtlaselt kümne aasta jooksul.

([46]) Iirimaa Keskpank viis 2013. aastal läbi usaldatavusnõuete kohase kapitali hindamisega hõlmatud krediidiasutuste (AIB, BoI ja PTSB) bilansi hindamise. Kõnealuse hindamise läbiviimise nõue lepiti programmi osana kokku Rahvusvahelise Valuutafondi, komisjoni ja Euroopa Keskpangaga. Hindamise, mis kujutab endast kindla ajahetke hindamist, kuna ei võtnud arvesse tulevasi kasumeid või realiseerimata kahjumeid, eesmärk on eraldiste ja riskiga kaalutud varade uuesti hindamine, et hinnata panga kapitali adekvaatsust 2013. aasta juuni seisuga.

Muutuja	Alternatiivne põhistsenaarium (muutus võrreldes põhistsenaariumiga)
Erinevad rahastamisallikad	Sisaldab põhistsenaariumiga võrreldes 2016. aastani suuremat pikaajalise rahastamise osakaalu (2 % kuni 3 %).
Vahendite kulud	Arvestab, et tähtajaliste jaehoiuste, VKEde ja ettevõtete hoiusekulude areng järgib põhistsenaariumiga võrreldes täpsemalt prognoositud EKP baasintressimäära.

Allikas: panga ümberkorralduskava ja 11. veebruaril ja 27. märtsil 2014 täiendavalt esitatud dokument
([1]) Vt põhjendus 69.

(75) Ettevaatlikumate eelduste kohaselt ei taastu panga kasumlikkus enne 2016. aastat, kui prognoositud kasum pärast makse on [0–750] miljonit eurot, mis jõuab 2017. aastaks [250–1 250] miljoni euroni. Oodatav omakapitali tasuvus on 2016. aastal [0,5–10 %] ja 2017. aastal [5–15 %].

(76) Panga prognoositud kapitalipuhver on 2014. aastal ligikaudu [2–6] miljardit eurot ja 2017. aastal [2–6] miljardit eurot, kui arvestada minimaalseks regulatiivseks kapitalinõudeks 8 %. CoCo-võlakirju arvesse võttes oleks kapitalipuhver 2014. aastal 8 % suuruse kapitalinõude puhul [3–8] miljardit eurot (ning 5,5 % suuruse kapitalikünnise puhul [3–8] miljardit eurot).

Tabel 8.

Panga finantsprognoosid alternatiivse põhistsenaariumi alusel

Peamised finantsnäitajad	2014 Kavandatud	2015 Kavandatud	2016 Kavandatud	2017 Kavandatud
— **Kapital ja riskiga kaalutud vara**				
— Esimese taseme omavahendite suhtarv või esimese taseme põhiomavahendite suhtarv (%)	[10–20 %]	[10–20 %]	[10–20 %]	[10–20 %]
— Kapitalipuhver (miljonites eurodes) *vs.* esimese taseme omavahendite suhtarv/esimese taseme põhiomavahendite suhtarv 8 %	[2 000 — 6 000]	[2 000 — 6 000]	[2 000 — 6 000]	[2 000 — 6 000]
— Kapitalipuhver (miljonites eurodes) *vs.* esimese taseme omavahendite suhtarv/esimese taseme põhiomavahendite suhtarv 8 %, kaasa arvatud CoCo-võlakirjade ümberkujundamine	[3 000 — 8 000]	[3 000 — 8 000]	[3 000 — 8 000]	[3 000 — 8 000]
— Riskiga kaalutud varad (miljonites eurodes)	[55 000 — 65 000]	[55 000 — 65 000]	[55 000 — 65 000]	[50 000 — 60 000]
— **Kasumlikkus**				
— Netointressimarginaal — v. a abikõlblike kohustuste garantiiskeemi kulud (%)	[1,5–2,25 %]	[1,5–2,25 %]	[1,5–2,25 %]	[1,5–2,25 %]
— Kulude ja tulude suhtarv	[60–70 %]	[60–70 %]	[50–60 %]	[45–55 %]
— Kasum pärast makse (miljonites eurodes)	[EUR-ve 0–750]	[EUR-ve 0–750]	[0–750]	[250–1 250]
— Omakapitali tasuvus	[Ei ole põhjendatud]	[Ei ole põhjendatud]	[0,5–10 %]	[5–15 %]

Peamised finantsnäitajad	2014 Kavandatud	2015 Kavandatud	2016 Kavandatud	2017 Kavandatud
— **Rahastamine**				
— Laenude ja hoiuste suhtarv	[95–120 %]	[95–120 %]	[95–120 %]	[95–120 %]
— **Muud**				
— Brutolaenud ja ettemaksed klientidele (miljonites eurodes)	[70 000 — 80 000]	[65 000 — 75 000]	[65 000 — 75 000]	[65 000 — 75 000]
— Vara kokku (miljonites eurodes)	[100 000 — 150 000]	[100 000 — 150 000]	[100 000 — 150 000]	[100 000 — 150 000]

Allikas: panga ümberkorralduskava ja 11. veebruaril ja 27. märtsil 2014 täiendavalt esitatud dokument

2.6.3. **Negatiivne stsenaarium**

(77) Panga esitatud negatiivses stsenaariumis on Iirimaa SKP oodatav kasv 2014. aastal 1 %, 2015. aastal 1,5 %, 2016. aastal 2,2 % ja 2017. aastal 2,2 %. Tööhõive kasv on peatunud aastani 2015, kui selle oodatav kasv 0,5 %, 2016. aastal 1 % ja 2017. aastal 1 %. Kinnisvarahindade suurenemist prognoositakse 2014. aastal 1,2 % ja 2015. aastal 1,7 %, 2016. aastal 1,9 % ja 2017. aastal 1,9 %. Ühendkuningriigi SKP kasvuks prognoositakse 2014. aastal 0,8 %, 2015. aastal 1 %, 2016. aastal 1,5 % ja 2017. aastal 1,5 %.

(78) Negatiivne stsenaarium põhineb nii põhistsenaariumi kui ka alternatiivse põhistsenaariumiga võrreldes rangematel makromajanduslikel eeldustel. Alternatiivne põhistsenaarium viib negatiivse stsenaariumiga võrreldes väiksema kasumlikkuse ja väiksema kapitalipuhvrini, kuna panga finantsprognooside aluseks olevad eeldused on alternatiivse põhistsenaariumi puhul negatiivsest stsenaariumist rangemad.

(79) Negatiivses stsenaariumis prognoositakse panga tegevustulu suurenemist [1–3] miljardilt eurolt 2014. aastal [1–3] miljardi euroni 2017. aastal. Prognoositav tegevustulu enne eraldisi suureneb [0–1] miljardilt eurolt 2014. aastal [0,75–1,75] miljardi euroni 2017. aastal. Negatiivses stsenaariumis taastub panga kasumlikkus oodatavalt aastatel [2014–2016] ning kasum enne makse on siis [0–750] miljonit eurot.

(80) Kulude ja tulude suhtarv väheneb prognoosi kohaselt [60–70] %-lt 2014. aastal [45–55] %-ni 2017. aastal.

(81) Negatiivses stsenaariumis prognoositakse panga esimese taseme põhiomavahendite suhtarvudeks 2014. aastal [10–20] %, 2015. aastal [10–20] %, 2016. aastal [10–20] % ja 2017. aastal [10–20] %. See tähendaks kapitalipuhvrit, mille suurus on 2014. aastal [3–8] miljardit eurot, 2015. aastal [3–8] miljardit eurot, 2016. aastal [3–8] miljardit eurot ja 2017. aastal [3–8] miljardit eurot, arvestades minimaalse regulatiivse kapitalinõude suuruseks 8 %.

2.7. TAGASIMAKSEGRAAFIK

(82) Enne ümberkorraldusperioodi lõppu hakkab pank riigiabi dividendide maksmise kaudu või muul teel tagasi maksma, tingimusel, et tema kapital ületab vähemalt 1–4 % võrra Iirimaa keskpanga poolt 31. detsembril 2016 sätestatud esimese taseme põhiomavahendite suhtarvu regulatiivset miinimumi (täielikult rakendatud Basel III alusel). Tagasimakstud summa on võrdne esimese taseme põhiomavahendite suhtarvu regulatiivset miinimumi ületava ülejäägiga, pluss 1–4 %.

(83) Tagasimakse hõlbustamiseks ei astu pank samme, mis viiksid kapitali väljavooluni enne […], välja arvatud juhul kui […].

(84) Pank säilitab võimalused konverteerida NPRFC eelisaktsiad nimiväärtuses osaliselt või täielikult kuni 13. maini 2014 ja pärast seda 125 %-ga märkimishinnast enne väljumissündmust või osana väljumissündmusest (või osalisest väljumisest), mis tekib riigi jaoks erasektorit kaasates.

(85) Põhimõtteliselt on pangal võimalik võõrandada riigi CoCo-võlakirjad igal ajal. Iirimaa on siiski võtnud kohustuse, et pank ei osta CoCo-võlakirju tagasi enne, kui on avaldatud EKP ja Euroopa Pangandusjärelevalve (edaspidi „EBA") teostatud varade kvaliteedi läbivaatamise/stressitesti ([47]) tulemused ja saadud järelevalveasutuse luba.

2.8. IIRIMAA VÕETUD KOHUSTUSED

(86) Iirimaa ametiasutused on kehtestanud mitmeid kohustusi, mida pank ümberkorraldusperioodi jooksul järgib. Kohustused on seotud järgnevaga:

— hüpoteekide ja VKEde laenuportfellide ümberkorraldamine

  — kvantitatiivsete ümberkorralduseesmärkide täitmine ümberkorraldamise/jätkusuutlike lahenduste esitamise eesmärgil;

  — optimaalne ümberkorraldamise võimalus põhineb nüüdispuhasväärtuse maksimumini viimisel;

— uute laenude andmine […] on piiratud […] […] ja […]. Uued laenud võivad ületada piirmäärasid, tingimusel, et brutolaenude lõppsaldo kokku ei ületa […] […] lõpus ja […] […] lõpus.

— riigiabi tagasimaksmine (dividendide kaudu, kui panga omavahendite suhtarv ületab 2016. aastal minimaalse regulatiivse kapitalinõude, pluss 1–4 %),

— omakapitaliks konverteeritavaid võlakirju (CoCo-võlakirjad, 1,6 miljardit eurot) ei osteta tagasi enne, kui varade kvaliteedi läbivaatamise/stressitesti tulemused on teada,

— kulude vähenemine [200–600] miljonit eurot 2015. aastaks võrreldes 2012. aastaga ja kulude ja tulude suhtarv [45–65] % või [50–70] %, kui SKP kasv on alla 2 %,

— Iirimaa riigivõlakirjadega seotud riskipositsioonide piiramine [10–20] miljardi euroni,

— tegevust reguleerivad kohustused seoses ostude, turunduse ja reklaami ja sponsorluse piiramisega Iirimaal, dividendikeeld, olemasolevate vahendite kupongimaksete keeld;

— meetmed konkurentsi suurendamiseks Iiri pangandusturul („turu avamise meetmed", mis sisaldavad teenuste paketti ja tarbijate liikuvuse paketti),

— järelevalve eest vastutava usaldusisiku ametisse nimetamine, kes jälgib kõnealuste kohustuste täitmist.

(87) Iirimaa on kohustunud tagama, et 28. septembril 2012 esitatud ümberkorralduskava rakendatakse täiendatud kujul täies ulatuses, kaasa arvatud lisas üksikasjalikult sätestatud kohustused.

3. **EBS-IGA SEOTUD ALGATAMISOTSUS**

(88) 31. mail 2010 esitasid Iirimaa ametiasutused EBSi ümberkorralduskava. Komisjon algatas põhjaliku uurimise, kuna tal oli kahtlusi ümberkorralduskava kokkusobivuse osas siseturuga. Komisjon väljendas kahtlusi eelkõige seoses sellega, kas:

i) ümberkorralduskava sobib EBSi pikaajalise elujõulisuse taastamiseks;

ii) abi oli piiratud vajaliku miinimumiga;

iii) olid olemas piisavad konkurentsimoonutusi piiravad meetmed.

(89) Komisjon märkis, et ümberkorralduskavas sisalduv finantsprognoos oli ebajärjekindel ja puudus piisav teave makromajanduslike eelduste kohta negatiivse põhistsenaariumi raames. Lisaks kahtles komisjon eeldustes, mis olid EBSi arvutuste aluseks seoses hüpoteeklaenude arenguga Iirimaal keskpika aja jooksul. Komisjon küsis ka täiendavaid selgitusi EBSi eelduste kohta seoses ettevõtete hoiuste turuga. Komisjon asus seisukohale, et EBSi

([47]) Põhjalik hindamine, mille viisid läbi Euroopa Keskpank ja Euroopa Pangandusjärelevalve, kaasa arvatud suurte Euroopa pankade varade kvaliteedi läbivaatamine ja stressitest. Tulemusi oodatakse 2014. aasta oktoobris.

ümberkorralduskava alahindas hüpoteeklaenude väärtuse vähenemise taset konkreetsel perioodil ja puudus põhjalik analüüs lõppevate kommertslaenude väärtuse vähenemise kohta. Lõpuks väljendas komisjon kahtlusi seoses EBSi arvutusega kulude ja tulude suhtarvu ning hulgirahastamise kulude kohta keskpika aja jooksul.

(90) Seoses abi piiramisega minimaalselt vajalikuga jõudis komisjon arvamusele, et tal on ebapiisavalt teavet järelduse tegemiseks selle kohta, kas see nõue täidetakse, võttes arvesse erinevust rekapitaliseerimise eesmärgi ja ümberkorralduskava prognooside vahel, mis näevad ette, et EBS ületab minimaalse regulatiivse kapitalinõude suures ulatuses.

(91) Lõpuks väljendas komisjon kahtlust, kas kavas sätestatud konkurentsimoonutuste vähendamise meetmed olid piisavad. Komisjon kritiseeris konkreetselt seda, et esitatud bilansimahu vähendamine oli kaugelt väiksema ulatusega kui komisjon oleks tavapäraselt oodanud pangalt, mis oli nii absoluutses tähenduses kui ka riskiga kaalutud varade tähenduses saanud abi niivõrd suures summas.

(92) Komisjonile laekusid märkused EBSilt, kes esitas ümberkorralduskava toetuseks täiendavaid andmeid. Lisaks esitasid märkusi kaks huvitatud isikut, kes suures osas kinnitasid komisjoni kahtlusi seoses esitatud meetmete piisavusega konkurentsimoonutuste vähendamisel ja koormuse jagamisel. Iirimaa ei esitanud märkusi.

(93) 2011. aasta juulis ühines EBS ettevõtjaga AIB ja temast sai panga täielikult integreeritud tütarettevõtja. Selle tulemusena lakkas EBS eraldiseisvana olemast. Seetõttu muutus EBSi kui eraldiseisva üksusega seotud algatamisotsus mõttetuks ja komisjon otsustas menetluse jätkamisest loobuda. Lisaks, kuna EBSi ja kahe huvitatud isiku esitatud märkused puudutavad meetmeteid, mille eesmärk on vähendada konkurentsimoonutusi ja tegeleda koormuse jagamisega EBSi jaoks esitatud ümberkorralduskava raames, mida ei hakata rakendama, ei ole need märkused seoses panga (ühinenud AIB ja EBS) jaoks esitatud ümberkorralduskavaga asjakohased, nii et komisjonil ei ole põhjust neid käesolevas otsuses uurida. Selle asemel uurib komisjon panga jaoks esitatud ümberkorralduskavaga seoses käesoleva otsuse punktis 5.2 esialgselt EBSi suhtes võetud abimeetmete ning esialgselt AIB suhtes võetud meetmete ja panga suhtes võetud meetmete kokkusobivust, kaasa arvatud panga elujõulisus, abi piiramine miinimumiga ja meetmete asjakohasus konkurentsimoonutuste piiramisel.

4. **IIRIMAA AMETIASUTUSTE SEISUKOHT**

(94) Iirimaa on nõus, et meetmed kujutavad endast riigiabi ja on seisukohal, et meetmed on aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti b alusel siseturuga kokkusobivad, kuna nad on vajalikud tõsise häire kõrvaldamiseks Iirimaa majanduses.

(95) Nagu kirjeldatud käesoleva otsuse punktis 2.7, on Iirimaa võtnud mitmeid kohustusi, mis on üksikasjalikult sätestatud lisas.

5. **HINNANG**

5.1. RIIGIABI OLEMASOLU

(96) Komisjon peab esmalt hindama, kas abisaajate suhtes võetud meetmed kujutavad endast riigiabi aluslepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses. Selle sätte kohaselt on riigiabi igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.

(97) Meede tuleb liigitada riigiabiks, kui on täidetud järgmised tingimused: i) meedet rahastatakse riigi ressurssidest; ii) see annab saajale eelise; iii) eelis on valikuline ja iv) meede kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi ning meede võib kahjustada liikmesriikidevahelist kaubandust. Meetme käsitamiseks riigiabina peavad olema täidetud eranditult kõik nimetatud tingimused.

(98) Komisjon on eelmistes otsustes ([48]) juba kindlaks teinud, et aluslepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud kõikide tabelis 3 loetletud ümberkorraldamiseks võetud abimeetmete osas ja et kõnealused meetmed kujutavad endast seetõttu riigiabi nimetatud sätte tähenduses. Komisjon jääb selle seisukoha juurde ja märgib, et rekapitaliseerimiseks ja vähenenud väärtusega varadega seotud meetmeteks antud abi kogusumma on arvestuslikult 22,475 miljardit eurot. Summa sisaldab AIB ja EBSi ja ühinenud üksuse rekapitaliseerimisi kokku 20,775 miljardi euro ulatuses ja AIB ja EBSi suhtes võetud vähenenud väärtusega varadega seotud meetmeid summas 1,7 miljardit eurot (hinnanguline summa). Lisaks on komisjon arvesse võtnud AIB-le ja EBSile antud garantiisid ([49]).

(99) Komisjon on peale selle seisukohal, et 2009. aasta eelisaktsiate tagasiostmine (enne või pärast suurendamist) ja järgnev tagasisüstimine sama summa ulatuses lihtaktsiate vormis ei kujuta endast uut abi. Komisjon on kõnealuse meetme juba heaks kiitnud otsustes juhtumites N 241/09 ja SA.32891 (N 553/10).

5.2. KOKKUSOBIVUS

5.2.1. **Aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti b kohaldamine**

(100) Aluslepingu artikli 107 lõike 3 punktis b on sätestatud, et riigiabi võib käsitleda siseturuga kokkusobivana, kui see antakse „*liikmesriigi majanduses tõsise häire kõrvaldamiseks*".

(101) 2013. aastal alanud aeglasele majanduse taastumisele vaatamata on komisjon seisukohal, et tingimused riigiabi heakskiitmiseks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b kohaselt on finantsturgudele avalduvat jätkuvat survet silmas pidades täidetud. 2013. aasta juulis kinnitas komisjon seda seisukohta oma teatises riigiabieeskirjade kohaldamise kohta alates 1. augustist 2013 finantskriisi kontekstis pankade kasuks võetavate toetusmeetmete suhtes ([50]).

(102) Iirimaa keskpank on varasemalt juba kinnitanud, et pank on Iirimaa finantsturul süsteemi jaoks oluline ([51]). Ilma ümberkorraldamiseks antud abimeetmeteta oleks järelevalveasutus võinud panga või AIB ja EBSi enne ühinemist minimaalsete regulatiivsete kapitalinõuete rikkumise tõttu sulgeda.

5.2.2. **Kokkusobivuse hinnang**

(103) Kõik riigiabiks liigitatud meetmed võeti panga (ühinenud üksus) ümberkorraldamise raames. Ümberkorraldamisteatises on sätestatud, millistel tingimustel võib finantseerimisasutustele praeguse kriisi olukorras ümberkorraldamisabi anda. Ümberkorraldamisteatise kohaselt on finantseerimisasutuse ümberkorraldamine praeguse kriisi olukorras Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b alusel siseturuga kokkusobiv, kui i) see viib panga elujõulisuse taastamiseni, ii) ette on nähtud abisaaja piisav omapanus (koormuse jagamine) ning on tagatud, et abi on piiratud vajaliku miinimumiga ja iii) võetakse piisavalt meetmeid konkurentsimoonutuste piiramiseks.

(104) Kokkusobivuse hindamisel võttis komisjon aluseks panga esitatud alternatiivse põhistsenaariumi, mis põhineb põhistsenaariumiga võrreldes ettevaatlikumatel eeldustel.

Pikaajalise elujõulisuse taastamine

(105) Nagu komisjon on ümberkorraldamisteatises märkinud, peab vastav liikmesriik esitama kõikehõlmava ümberkorralduskava, millest nähtub, kuidas kavatsetakse taastada asjaomase asutuse pikaajaline elujõulisus ilma riigiabita asjakohase ajavahemiku jooksul ja maksimaalselt viie aasta jooksul. Ümberkorraldamisteatise punkti 13 kohaselt on pikaajaline elujõulisus saavutatud, kui pank suudab omal jõul ja õigusaktide nõudeid järgides konkureerida turul kapitali saamiseks. Selleks peab pank suutma katta kõik kulud ja tagama oma riskiprofiili arvestades

([48]) Rekapitaliseerimismeetmete osas vt: otsus juhtumi N 160/10 kohta, põhjendused 40–47; otsus juhtumi N 241/09 kohta, põhjendused 43–48; otsus juhtumi SA.31891 (N 553/10) kohta, põhjendused 59–65 ja otsus juhtumi SA.33296 kohta, põhjendused 54–60. Lisaks on komisjon eelnevates otsustes sätestanud, et krediidiasutuste finantstoetusskeemi ja abikõlblike kohustuste garantiiskeemi ja NAMA alusel antud toetus kujutab endast riigiabi (vt põhjendused 37 ja 41).

([49]) Vt *tabel 3* vastavate summade osas krediidiasutuste finantstoetusskeemi ja abikõlblike kohustuste garantiiskeemi raames.

([50]) ELT C 216, 30.7.2013, lk 1 (vt eriti punkt 6).

([51]) Iirimaa Keskpanga presidendi 19. novembri 2010 kiri rahandusministrile.

omakapitali piisava tasuvuse. Ümberkorraldamisteatise punkti 14 kohaselt tähendab pikaajaline elujõulisus, et igasugune saadud riigiabi makstakse teatava aja jooksul tagasi või et selle eest makstakse tasu tavapärastel turutingimustel, tagades nii, et lõpetatakse mis tahes täiendava riigiabi andmine.

(106) Iirimaa ametiasutused on esitanud ümberkorralduskava, milles sätestatakse panga strateegia elujõulisuse taastamiseks täiendava riigiabita, keskendudes i) panga ümberkujundamisele väiksemaks, Iirimaale keskendunud ja parema rahastamisprofiiliga asutuseks; ii) kasumlikkuse suurendamisele netointressimarginaali tõstmise, kulude vähendamise meetmete ja väärtuse langusega seotud kulude järk-järgulise vähendamise kaudu ja iii) tugeva kapitalipuhvri säilitamisele.

i) Väiksem, Iirimaale keskendunud ja parema rahastamisprofiiliga asutus

(107) Pank on juba võtnud kaugeleulatuvaid ümberkorraldusmeetmeid, mis viisid märkimisväärselt väiksema bilansimahuni võrreldes kriisieelse tasemega, mis oli kontrollimatu kasvu tagajärg (118 miljardit eurot 2013. aastal võrreldes 136,7 miljardi euroga 2011. aastal ([52])). Vähenemine saavutati eelkõige välismaal toimuva äritegevuse võõrandamise, kõrge riskiga varade NAMA-le üleandmise ja varade finantsvõimenduse muude vähendamismeetmete kaudu ([53]). Selle tulemusena on vähenenud panga praegused riskipositsioonid kinnisvara- ja ehitussektoris ja eeldatavasti vähenevad need ümberkorraldusperioodi lõpuks suhteliselt veelgi. Komisjon on seisukohal, et uus strateegia on kriisijärgses keskkonnas ettevaatlik ja asjakohane. Pank on võtnud kohustuse piirata laenude andmist kuni […], et toetada oma ettevaatlikumat äristrateegiat.

(108) Pank hoogustab samuti tagasipöördumist konservatiivsema traditsioonilise pangandusmudeli juurde, mille puhul ta rahastab oma laenuportfelli peamiselt kliendihoiuste kaudu ning laenude ja hoiuste prognoositud suhtarv jääb ümberkorraldusperioodi lõpuks alternatiivse põhistsenaariumi alusel alla [95–120] %. See eesmärk on ambitsioonika ja hästi teostatud finantsvõimenduse vähendamise kava ning hoiuste mahu arenguga seotud suhteliselt ettevaatlike eelduste tulemus. Komisjon hindab positiivselt, et vastavalt alternatiivsele põhistsenaariumile prognoosib pank, et ei hakka ülemäära sõltuma hulgirahastamisest ja institutsionaalsetest rahastamisallikatest, näiteks EKP vahenditest.

ii) Kasumlikkuse suurendamine

(109) Kasumlikkuse taastamisega seoses on kavas ette nähtud asjakohane kavandatud meetmete kogum. Uusi laene antakse kõrgemate intressimääradega. Lisaks parandatakse võimaluse korral (olemasolevate) laenude ja hoiuste hinnastamist. Need meetmed koos abikõlblike kohustuste garantiiskeemi garantiitasudest loobumisega võimaldavad pangal järk-järgult hoogustada oma netointressimarginaali taastumist.

(110) Lisaks võimaldavad panga kavandatud tegevused, eelkõige töötajate lahkumise programm ([54]) ning palkade ja hüvitiste läbivaatamine, mille eesmärk on tegevuskulude vähendamine ([200–600] miljoni euro võrra 2015. aastaks võrreldes 2012. aasta tasemega) saavutada pangal panga väljavaateid/tulu teenimise suutlikkust silmas pidades jätkusuutlikum tegevuskulude baas. Kõnealused tegevused koos tulu kavandatud kasvuga aitavad pangal märkimisväärselt parandada oma kulude ja tulude suhtarvu (prognoos 2017. aastal [45–55] % võrreldes 123 %-ga 2012. aastal). Selles suhtes kiidab komisjon heaks Iirimaa võetud kohustuse vähendada panga tegevuskulusid 2012. aastaga võrreldes 2015. aastaks [200–600] miljoni euro võrra ning kohustuse, et kulude ja tulude suhtarv ei ületa [45–65] % (välja arvatud juhul, kui SKP kasv jääb alla 2 %, sellisel juhul ei ületa kulude ja tulude suhtarv [50–70] %).

(111) Pank prognoosib väärtuse langusega seotud kulude järk-järgulist vähenemist ümberkorraldusperioodi jooksul vastavalt alternatiivsele põhistsenaariumile. Vähenemissuunda peetakse asjakohaseks, võttes arvesse, et i) Iirimaa majanduse oodatav taastumine peaks aeglustama uute laenuvõlgade tekkimise kiirust, ii) prognoositav kinnisvarahindade kasv peaks piirama hüpoteeklaenudest tekkivate kahjumite suurust ja iii) panga tõhusamad krediidijuhtimise tegevused ([55]) peaksid kiirendama/tõhustama laenude sissenõudmist ja laenude restruktureerimist. Selles osas kiidab komisjon heaks Iirimaa võetud kohustuse seoses panga kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete ümberkorralduseesmärkidega VKEde ja hüpoteeklaenude portfelli valdkonnas.

([52]) Bilansimahu vähenemine on isegi suurem, kui vaadata AIB ja EBSi bilansimahte 2009. aastal enne ühinemist. Kokku oli kahel asutusel 2009. aastal vara üle 195 miljardi euro.
([53]) Vt käesoleva otsuse punkti 2.5.
([54]) Varajase pensionilejäämise ja vabatahtliku lahkumise programm.
([55]) Nagu kirjeldatud põhjenduses 68.

(112) Alternatiivse põhistsenaariumi kohaselt ei taastu panga kasumlikkus enne 2016. aastat. Väärtuse langusega seotud kulude mõjule vaatamata on panga kasumlikkus madala tootlikkusega varade suure vana portfelli (indekseeritud hüpoteegid ja NAMA võlakirjad) tõttu struktuurselt nõrk. Selle tulemusena jääb omakapitali tasuvus ümberkorraldusperioodi lõpuni väikeseks, jõudes 2017. aastal üksnes [5–15] %-ni. Komisjon on sellele vaatamata seisukohal, et pank on tulevikus konkurentsivõimelisema omakapitali tasuvuse/kasumlikkuse saavutamiseks õigel kursil, kuna kõrgemate marginaalidega uued laenud ja uute hindadega (olemasolevad) laenud kompenseerivad järk-järgult madala tootlikkusega vanadest varadest tuleneva kasumlikkuse kasvu pidurdumise. Seetõttu oodatakse kasumlikkuse järk-järgulist kasvu.

iii) Tugev kapitalipuhver

(113) Komisjon hindab positiivselt, et pank on hästi kapitaliseeritud asutus, millel on ümberkorraldusperioodi lõpuni mugav kapitalipuhver. Alternatiivse põhistsenaariumi alusel säilitab pank 2017. aastal [2–6] miljardi euro suuruse kapitalipuhvri, kui minimaalseks regulatiivseks kapitalinõudeks on 8 % (ja [3–8] miljardi euro suuruse, kui künnis on 5,5 %), mis võimaldaks pangal katta edasisi kahjumeid, kui Iirimaa majanduse taastumine on prognoositust aeglasem. Pangal on kasutada ka 1,6 miljardi euro ulatuses CoCo-võlakirju kapitalibaasi tugevdamiseks, kui seda vaja on. Selles osas on Iirimaa võtnud kohustuse, et pank ei osta CoCo-võlakirju tagasi enne, kui on avaldatud varade kvaliteedi läbivaatamise/stressitesti tulemused.

(114) Komisjon võtab teadmiseks, et pank kavatseb 2009. aasta eelisaktsiad enne ümberkorraldusperioodi lõppu tagasi osta ([56]). 13. maini 2014 toimub tagasiostmine nimiväärtuses ja pärast seda kuupäeva kohaldatakse 25 % juurdehindlust. Kavas on osta eelisaktsiad tagasi riigile, kes reinvesteeriks sama summa viivitamata panka omakapitali (lihtaktsiate) vormis. Selle tagajärjel panga bilansimaht ei muutu. Panga kapitalistruktuur uute Basel III reeglite valguses siiski paraneks ([57]). Kõnealuse toimingu tulemusena suureneb riigi osalus pangas praeguselt 99,8 % tasemelt vähesel määral.

iv) Järeldus

(115) AIB poolt juba rakendatud algatused (s.t finantsvõimenduse vähendamine, kulude vähendamine, parem rahastamisprofiil) koos ümberkorraldusperioodi jooksul kasumlikkuse taastamiseks kavandatutega (s.t uute laenude andmine kõrgema hinnaga/olemasolevate laenude ja hoiuste ümberhindamine, töötajatega seotud kulude edasised vähendamised ja tõhusamad krediidijuhtimise tegevused ([58])) on panga finantsraskuste olemust arvestades asjakohased ([59]).

(116) Sellele vastavalt on ümberkorralduskavas veenvalt sätestatud õige strateegia panga pikaajalise elujõulisuse taastamiseks. Eespool kirjeldatud tegevuste kogum tundub sobivat panga tulevase elujõulisuse tagamiseks ilma riigi täiendava toetuseta.

(117) Panga kasumlikkuse taastamine võib panga vanade varade madala tootluse tõttu siiski ümberkorraldusperioodi lõpuni venima jääda. Seetõttu jääb panga omakapitali tasuvus alternatiivse põhistsenaariumi alusel isegi ümberkorraldusperioodi lõpus suhteliselt madalale tasemele, kuid näitab mõõdukat kasvusuundumust.

(118) Eespool toodud elemente arvesse võttes teeb komisjon kokkuvõttes järelduse, et panga ümberkorralduskavas on veenvalt sätestatud pikaajalise elujõulisuse taastamise tee.

Abi piiramine miinimumiga: omapanus ja koormuse jagamine

(119) Ümberkorraldamisteatise punkti 3 kohaselt on vajalik abisaaja asjakohane omapanus, et piirata abi miinimumiga, hoida konkurentsimoonutused võimalikult väikestena ja vältida moraaliriske. Sel eesmärgil on teatises ette nähtud, et i) abisummat tuleks piirata ja ii) tuleb anda oluline omapanus.

([56]) Vt põhjendus 46.
([57]) Alates 1. jaanuarist 2018 ei käsitleta eelisaktsiaid enam esimese taseme põhiomavahenditena.
([58]) Nagu kirjeldatud põhjenduses 68.
([59]) Vt põhjendused 32–39.

(120) Ümberkorraldamisteatises on ka ette nähtud, et pank peaks ümberkorraldamise rahastamiseks kasutama esmalt enda vahendeid, et abi oleks võimalik piirata miinimumiga. Ümberkorraldamisega seotud kulusid ei tohiks kanda eranditult riik, vaid ka need, kes panka investeerisid. See eesmärk saavutatakse eelkõige sellega, et kahjum kaetakse olemasolevast kapitalist.

(121) Saavutatud on peaaegu täielik koormuse jagamine AIB endiste omanike poolt. Aktsionärid on kõrvale jäetud ja riigile kuulub praegu pangast 99,8 %. Komisjon on seetõttu seisukohal, et koormuse jagamine endiste omanike poolt on märkimisväärne ja piisav.

(122) Allutatud võlakirjade omanikega seoses viidi aastatel 2009–2011 läbi mitmed kohustuste juhtimise toimingud/võlakirjade tagasiostud, mis suurendasid esimese taseme põhiomavahendeid 5,4 miljardi euro võrra (esimese ja teise taseme vahendite tagasiostmine). Praegu on pangale jäänud ainult marginaalne allutatud võla summa (s.t ligikaudu 34 miljonit eurot 31. detsembri 2012 seisuga) […]. Seetõttu on allutatud võlausaldajad ümberkorralduskuludesse piisavalt panustanud.

(123) Pank on ümberkorralduskulude kandmisele ka tütarettevõtjate ja osaluste müümise kaudu märkimisväärselt kaasa aidanud ([60]). Seda tehes panustas pank esimese taseme põhiomavahenditesse 3,3 miljardit eurot, et piirata abi vajaliku miinimumiga.

(124) Pank maksab CoCo-võlakirjade eest fikseeritud 10 % suurust hüvitist ja eelisaktsiate eest 8 % suurust hüvitist (rahas või selle asemel uute lihtaktsiate väljaandmise teel). Lisaks rakendatakse eelisaktsiatele 25 % juurdehindlust, kui pank ei osta neid tagasi 13. maiks 2014. Komisjon oli seisukohal, et see hüvitis on AIB/panga rasket olukorda arvestades asjakohane, ehk küll madalal tasemel ([61]).

(125) Eeltoodut arvesse võttes teeb komisjon järelduse, et panga ümberkorralduskavas on ette nähtud asjakohane omapanus ja koormuse jagamine.

Konkurentsimoonutusi piiravad meetmed

(126) Ümberkorraldamisteatise punktis 4 on ette nähtud, et ümberkorralduskava peab sisaldama konkurentsimoonutusi piiravaid meetmeid. Kõnealused meetmed peaksid lähtuma konkurentsimoonutustest turgudel, kus abisaaja pärast ümberkorraldamist tegutsema hakkab. Käesoleval juhul on vaja tagada, et võimalikud uued sisenejad saaksid Iirimaa kontsentreeritud pangandusturule konkurentsi hoogustamise eesmärgil hõlpsasti siseneda.

(127) Pank kohustub kasutama 2014. aasta juulist kuni 2017. aasta juunini teatavaid konkurentsimeetmeid, nimelt pakkuma asjaomastele konkurentidele ([62]) teenuste paketti ja tarbijate liikuvuse paketti.

(128) Teenuste paketi eesmärk on vähendada konkurendi sisenemiskulusid või laienemiskulusid. Teenuste paketist abisaaja saab pangalt lisakulu eest (otseselt teenuse osutamisega seotud kulud) eelkõige toetust mitmeteks tugitoiminguteks (näiteks kliiring, paberipõhiste tehingute töötlemine) ning võib seejärel otsustada investeerida omaenda taristusse alles hilisemal etapil, kui tema kliendibaas on püsikulude katmiseks piisavalt suur. Abisaaja saab lisakulu eest ka juurdepääsu panga pangaautomaatide võrgule, mida tema kliendid saavad viivitamata kogu riigis kasutada.

(129) Tarbijate liikuvuse pakett vähendab abisaajate jaoks klientide leidmise kulusid. Abisaajad võtavad panga kaudu ühendust panga klientidega ja tutvustavad neile alternatiivseid tooteid nende arvelduskontode, eraisikute krediitkaarditoodete, ettevõtete arvelduskontode, ettevõtete krediitkaartide, hüpoteekide ning VKEde ja ettevõtete laenude jaoks. Kuigi on raske ennustada, kui palju panga kliente otsustab viia pangatooted üle meetmest abisaajate juurde, on see lähenemine klientidele sihipärasem ja vähem kulukas kui üldised reklaamimeetmed.

(130) Eespool kirjeldatud meetmed loovad raamistiku, et ergutada uusi tulijaid Iiri pangandusturule sisenema ja piiravad seega pangale antud abist põhjustatud konkurentsimoonutusi.

([60]) Vt käesoleva otsuse punkti 2.5.
([61]) Vt otsus juhtumi N 241/09 kohta, põhjendused 62–82, ja otsus juhtumis SA.33296 kohta, põhjendused 76–78.
([62]) Asjaomane konkurent kõnealuse kohustuse tähenduses on Iirimaal tegutsev krediidiasutus, mis ei viibi teenuste või tarbijate liikuvuse paketist meetmeid taotledes riigiabi raames ümberkorralduse perioodis.

(131) Lisaks suhtub komisjon positiivselt Iirimaa võetud kohustustesse, mis on seotud teatavate äripiirangutega ümberkorraldusperioodi jooksul, eelkõige […] laenude andmise piirmääraga […] ja […]. Omandamiskeeld tagab samuti, et riigiabi ei kasutata konkurentide ülevõtmiseks, vaid selle ettenähtud eesmärgil, nimelt ümberkorraldamisprotsessi rahastamiseks. Pank järgib ka reklaami ja sponsorluse keeluga seotud tegevusalaseid kohustusi ([63]).

Rakendamine ja järelevalve

(132) Ümberkorraldamisteatise punkti 5 kohaselt on ette nähtud üksikasjalike korrapäraste aruannete komisjonile kättesaadavaks tegemine, nii et komisjonil on võimalik kontrollida ümberkorralduskava nõuetekohast rakendamist.

(133) Ametisse nimetatakse järelevalve eest vastutav usaldusisik, kes esitab komisjonile korrapäraseid aruandeid ümberkorralduskava rakendamise kohta pangas ja võetud kohustuste täitmise kohta.

(134) Võttes arvesse kohustusi, pangas juba rakendatud kaugeleulatuvaid ümberkorraldusmeetmeid ja pidades silmas eespool sätestatud omapanuse ja koormuse jagamise nõuetekohasust, on komisjon seisukohal, et võimalike konkurentsimoonutuste vältimiseks on olemas piisavad tagatised, vaatamata AIB-le ja EIB-le enne ja pärast nende ühinemist antud suurele abisummale.

5.3. JÄRELDUS ABI OLEMASOLU JA KOKKUSOBIVUSE KOHTA

(135) Tabelis 3 loetletud meetmeid a–o käsitletakse ümberkorraldusabina aluslepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses. Iirimaa võetud kohustusi silmas pidades teeb komisjon järelduse, et panga ümberkorralduskava on kooskõlas ümberkorraldamisteatisega, ümberkorraldusabi on piiratud vajaliku miinimumiga ja konkurentsimoonutusi hoitakse võimalikult väikestena. Ümberkorraldusabi on seega vastavalt aluslepingu artikli 107 lõike 3 punktile b siseturuga kokkusobiv. Komisjon

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

1. Järgmised meetmed on riigiabi vastavalt aluslepingu artikli 107 lõikele 1:

— AIB suhtes võetud meetmed

a) Garantiid krediidiasutuste finantstoetusskeemi alusel summas kuni 133 miljardit eurot;

b) Garantiid abikõlblike kohustuste garantiiskeemi alusel summas kuni 62,5 miljardit eurot;

c) Varade toetusmeede (üleandmised NAMA-le summas 20,4 miljardit eurot), mis moodustavad riigiabi hinnangulises summas 1,6 miljardit eurot;

d) Rekapitaliseerimine eelisaktsiate vormis 2009. aasta mais summas 3,5 miljardit eurot;

e) Rekapitaliseerimine uue omakapitali vormis 2010. aasta detsembris summas 3,7 miljardit eurot;

f) Riigigarantii erakorralisele likviidsusabile kuni 2011. aasta 2. kvartalini summas [5–15 miljardit].

— EBSi suhtes võetud meetmed

g) Garantiid krediidiasutuste finantstoetusskeemi alusel summas kuni 14,4 miljardit eurot;

h) Garantiid abikõlblike kohustuste garantiiskeemi alusel summas kuni 8,0 miljardit eurot.

i) Varade toetusmeede (üleandmised NAMA-le summas 0,9 miljardit eurot), mis moodustavad riigiabi hinnangulises summas 0,1 miljardit eurot;

([63]) Vt põhjendus 86 ja lisa.

j) Rekapitaliseerimine eriotstarbeliste investeerimisaktsiate vormis 2010. aasta mais ja detsembris summas 0,625 miljardit eurot;

k) Rekapitaliseerimine otsetoetuse kaudu lihtveksli vormis 2010. aasta detsembris summas 0,25 miljardit eurot;

l) Riigigarantii erakorralisele likviidsusabile summas [0–5 miljardit];

— Panga (ühinenud üksus) suhtes võetud meetmed

m) Rekapitaliseerimine lihtaktsiate vormis 2011. aasta juulis summas 5 miljardit eurot;

n) Rekapitaliseerimine omakapitaliks konverteeritavate võlakirjade vormis 2011. aasta juulis summas 1,6 miljardit eurot;

o) Rekapitaliseerimine kapitalitoetuse vormis 2011. aasta juulis summas 6,1 miljardit eurot.

2. Lõikes 1 osutatud riigiabi on vastavalt aluslepingu artikli 107 lõikele 3 siseturuga kokkusobiv, võttes arvesse ümberkorralduskava ja lisas sätestatud kohustusi.

Artikkel 2

Iirimaa tagab, et 28. septembril 2012 esitatud ümberkorralduskava koos sellesse järgnevalt tehtud muudatuste ja lisas sätestatud kohustustega rakendatakse täielikult.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Iirimaale.

Brüssel, 7. mai 2014

Komisjoni nimel

asepresident

Joaquín ALMUNIA

LISA

TINGIMUSED — JUHTUM SA.29786 — IIRIMAA — AIB ÜMBERKORRALDAMINE

Iirimaa kohustub tagama, et 2012. aasta septembris esitatud AIB ümberkorralduskava, mida on muudetud ja täiendatud kirjalike teatistega, rakendatakse nõuetekohaselt ja täies ulatuses. Käesolevas dokumendis (edaspidi „tingimused") on sätestatud AIB ümberkorraldamise tingimused (edaspidi „kohustused"), mida Iirimaa on kohustunud rakendama.

1. **Määratlused**

Käesolevas dokumendis, kui kontekst ei nõua teisiti, hõlmab ainsus mitmust (ja vastupidi) ja siin kasutatud suurtähtedega kirjutatud mõistetel on järgmised tähendused:

1.1. „Omandamine" — kasutatakse punktis 6.1 toodud tähenduses.

1.2. „AIB" — Allied Irish Banks, p.l.c., kaasa arvatud tema tütarettevõtja ja sidusettevõtted.

1.3. „Iga-aastased tegevuskulud" — 1) personalikulud, 2) üld- ja halduskulud ja 3) allahindlus, väärtuse langus ja amortisatsioon kokku.

1.4. „Tööpäev" — päev esmaspäevast reedeni (esmaspäev ja reede kaasa arvatud), kuid mitte Iirimaa riigipüha.

1.5. „Kapitali väljavool" — dividendide maksmine riigile lihtaktsiate arvel ja lihtaktsiate riigilt tagasiostmine.

1.6. „Keskpank" — Iirimaa Keskpank.

1.7. „CIR" — kulude ja tulude suhtarv, mille arvutamiseks jagatakse tegevuskulud tegevustuludega.

1.8. „Punkt" — punkt eranditult käesolevas dokumendis ja see punkt moodustab dokumendi osa. Punktidel on pealkirjad ainult selguse eesmärgil ja need ei ole siduvad.

1.9. „Põhjalik hindamine" — Euroopa Keskpanga ja Euroopa Pangandusjärelevalve poolt 2014. aastal kogu ELis läbiviidud stressitest, mis suurendab oluliste pankade, kaasa arvatud AIB bilansside läbipaistvust.

1.10. „Omakapitaliks konverteeritav võlakiri" — AIB poolt riigile väljastatud 1,6 miljardi euro suurune tingimuslik teise taseme võlainstrument, mida on üksikasjalikumalt kirjeldatud 27. oktoobri 2011 noteerimisprospektis.

1.11. „Tarbijate liikuvuse pakett" — punktis 11.5 kirjeldatud meetmete pakett.

1.12. „Lõpliku otsuse kuupäev" — kuupäev, mil Euroopa Komisjon teeb AIB ümberkorralduskava kohta lõpliku otsuse.

1.13. „Taotluse kuupäev" — kuupäev, mil asjaomane konkurent esitab AIB-le kirjalikult kehtiva taotluse seoses punktis 11.5 sätestatud tarbijate liikuvuse paketiga.

1.14. „Raskustes VKEde portfell" — konkreetne VKEde laenude portfell AIB-s, mida haldab 31. detsembri 2012 seisuga AIB Financial Solutions Group ja millele laienevad keskpanga kehtestatud kriisilahendamise eesmärgid.

1.15. „EBS" — EBS Limited, kaasa arvatud tema tütarettevõtja ja sidusettevõtted.

1.16. „Lõplik otsus" — otsus, milles Euroopa Komisjon teeb otsuse ümberkorralduskava ning kogu riigiabi kohta, mis anti AIB-le ja EBSile enne ja pärast nende ühinemist.

1.17. „FRAND" — õiglane, mõistlik ja mittediskrimineeriv.

1.18. „SKP" — Iirimaa sisemajanduse koguprodukt, mille on teatavaks teinud Iirimaa Statistika Keskamet.

1.19. „Väärtuse langus" — esinevad objektiivsed tunnused vähemalt ühest sündmusest põhjustatud laenu väärtuse langemise kohta pärast vara esialgset tunnustamist („kahjujuhtum") ning sel kahjujuhtumil (või juhtumitel) on selline mõju, et tulevaste rahavoogude nüüdisväärtus on väiksem kui finantsvara või varade rühma jooksev bilansiline väärtus ja nõuab väärtuse languse eraldise tunnustamist kasumiaruandes.

1.20. „Lisakulu" — AIB-l meetmete kohaldamise käigus asjaomastele konkurentidele teenuste osutamise otsese tagajärjena tekkiv lisakulu. Lisakulu ei kata püsi- või muutuvkulusid, mida AIB kannaks meetmete puudumise korral.

1.21. „Iirimaa" või „riik" — Iiri Vabariik, kaasa arvatud Iiri valitsusasutused, mis hõlmavad aeg-ajalt piiranguteta välisministeeriumi, rahandusministeeriumi ja keskpanka.

1.22. „Hilinenud laenuvõlad" — laenud, mille puhul on möödunud vähemalt üheksakümmend päeva alates sellest, kui tasuti täies ulatuses lepingus ette nähtud makse, kaasa arvatud laenud ümberkorraldamise käigus, mille puhul esialgne laen ületab esialgset tähtaega rohkem kui 90 päeva. Kui laen või riskipositsioon on tähtajaks tasumata, teatatakse, et tähtajaks tasumata on kogu riskipositsioon, mitte ainult ülejäägi või viiviste summa.

1.23. „Postitamise kuupäev" — kasutatakse punktis 11.5.2.2 toodud tähenduses.

1.24. „Turuosa" — protsentides väljendatud turu osakaal i) varudes või ii) voogudes, mis kuulub ettevõtjale Iirimaa konkreetsel turul (mis on asjaomase toote turg) ja mida mõõdetakse sobival praktilisel alusel sõltumatu välise uuringuallika poolt, kaasa arvatud AIB poolt järelevalvele esitatud ja järelevalve eest vastutava usaldusisiku poolt heaks kiidetud aruanded (heakskiitmisest ei keelduta põhjendamatult) juhtumipõhiselt enne taotluse kuupäeva.

1.25. „Turundus, reklaam ja sponsorlus" — AIB äritegevuse (või äritegevuse osa) edendamine selliste kommunikatsioonivahendite kaudu nagu televisioon, raadio, trükimeedia, internet ja muud sarnased kommunikatsioonivahendid.

1.26. „Materjal" — kasutatakse punktis 11.5.1.4 toodud tähenduses.

1.27. „Meetmed" — punktides 3–11 Iirimaa võetud kohustuste alusel AIB-le pandud kohustused.

1.28. „Järelevalve eest vastutav usaldusisik" — vähemalt üks füüsiline või juriidiline isik, kes on AIB-st sõltumatu ja kelle kiidab heaks Euroopa Komisjon ja nimetab ametisse AIB ja kelle kohustus on jälgida, kuidas AIB täidab lõplikule otsusele lisatud kohustusi ja kelle rolli kirjeldatakse põhjalikumalt lisas.

1.29. „Hüpoteegid" — kõik elamukinnisvaraga tagatud laenud Iirimaal, mille on andnud krediidiasutus või elamuhoiupank ja mille puhul on ettemakse eesmärk tavaliselt rahastada laenu tagatiseks oleva elamukinnisvara omandiõiguse muutumist või parendusi, kuid mis võib hõlmata ka varaga mitteseotud eesmärke. Kõik viited hüpoteekidele hõlmavad nii omaniku poolt kasutatavat kui ka väljaüürimiseks ostetavat vara.

1.30. „NAMA" –2009. aasta riikliku varahaldusameti seaduse alusel loodud National Asset Management Agency (riiklik varahaldusamet).

1.31. „Neto riskipositsioon" — kliendiga seotud bruto laenunõue selle kliendi vastu, millest on maha arvatud AIB poolt selle kliendiga seoses tehtud eraldis.

1.32. „Teatamiskuupäev" — kuupäev, mil AIB teatab asjaomasele konkurendile, et AIB postitab tema materjali.

1.33. „NPRFC" — National Pension Reserve Fund Commission.

1.34. „NPRFC eelisaktsiad" — NPRFC investeeringust tulenevad eelisaktsiad.

1.35. „NPRFC investeering" — NPRFC märgitud AIB eelisaktsiad summas 3,5 miljardit eurot ja lihtaktsiate optsioonide väljaandmine, mis viidi lõpule 31. mail 2009.

1.36. „Lihtaktsiad" — lihtaktsiad väärtusega 0,01 eurot aktsia AIB kapitalis.

1.37. […]

1.38. „Asjaomane konkurent" — ettevõtja, kes taotluse kuupäeval 1) on Iirimaal või mujal litsentseeritud Iirimaal krediidiasutusena tegutsemiseks; 2) ei saa riigiabi (s.t pankasid, mis on saanud riigiabi ja mille ümberkorraldusperiood kestab, ei loeta asjaomasteks konkurentideks; asjaomasteks konkurentideks loetakse siiski pankasid, mis on saanud riigiabi, kuid mille ümberkorraldusperiood on lõppenud; ja 3) mille turuosa (kõiki sidusettevõtjaid arvestades) on alla 15 % varudest või voogudest asjaomase toote turul, kus AIB turuosa ületab 30 % varudest või voogudest asjaomase toote turul, võttes aluseks sõltumatu välise uuringuallika teostatud turuosa mõõtmise, kaasa arvatud AIB poolt järelevalvele esitatud ja järelevalve eest vastutava usaldusisiku poolt heaks kiidetud aruanded.

1.39. „Asjaomane toode" — i) eraisikute arvelduskontod; ii) eraisikute krediitkaardid; iii) ettevõtete arvelduskontod; iv) ettevõtete krediitkaardid, v) hüpoteegid ja vi) VKEde laenud ja korporatiivlaenud.

1.40. „Ümberkorraldusperiood" — periood alates lõpliku otsuse kuupäevast kuni 31. detsembrini 2017.

1.41. „Ümberkorralduskava" — AIB poolt 2012. aasta septembris Iirimaa kaudu Euroopa Komisjonile esitatud kava, mida on aeg-ajalt muudetud ja täiendatud kirjalike teatistega.

1.42. „Lisa" — käesoleva dokumendi lisa, mis moodustab dokumendi osa. Lisa on tingimuste lahutamatu osa ja võrdselt siduv.

1.43. „VKEde laenud" — kõik laenud, mis antakse Iirimaal majandustegevusega tegelevatele väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele vastavalt komisjoni soovituses ([1]) sätestatud määratlusele, olenemata nende õiguslikust vormist (nt korporatsioon, usaldusühing, ainuomanik), kus töötab alla 250 inimese ja mille aastakäive ei ületa 50 miljonit eurot või kelle aastane bilansimaht ei ületa 43 miljonit eurot. Kõnealused laenud hõlmavad tähtajaliste laenudena antavaid tagatisega ja tagatiseta laene, kindlaksmääratud kuni 15-aastase perioodi jooksul tagasimakstavaid hüpoteegiga tagatud kommertslaene ja varade finantseerimist ja kommertsfinantseerimist ja arvete diskonteerimist, kus asjaomase laenu intressimäär on konkreetset viiteintressimäära ületav muutuv või fikseeritud marginaal või laenu kogu või osaliseks perioodiks kindlaksmääratud intressimäär. Käesolev määratlus ei hõlma laene, mis antakse ärilettevõtjatele, kes ei ole VKEd, tarbijatena tegutsevatele isikutele, valitsusele ja muudele finantstarbijate kategooriatele.

1.44. „Riigiabi" — kasutatakse käesolevates tingimustes punktis 2.1 toodud tähenduses.

1.45. „Kehtiv avaldus" — avaldus, mille esitab asjaomaseks konkurendiks olev ettevõtja, kes on taotluse kuupäeval asjaomane konkurent punktis 11.5 sisalduva teenuse jaoks ja milles on põhjendatud üksikasjalikkusega esitatud piisav teave, et võimaldada AIB-l teenust osutada.

2. **Meetmete alus**

2.1. Allpool toodud meetmete eeltingimus on, et Euroopa Komisjon (edaspidi „komisjon") võtab vastu lõpliku otsuse, et EBSi ja AIB poolt saadud riigiabi, mis sisaldab Iirimaa 2008. aasta ja 2009. aasta panganduse garantiiskeemide riigiabi elementi, EBSi rekapitaliseerimisi Iirimaa poolt, nagu kirjeldatud 2. juuni 2010 päästmisotsuses N 160/10, ja AIB rekapitaliseerimisi, nagu kirjeldatud 12. mai 2009 päästmisotsuses N 241/09, 21. detsembri 2010 päästmisotsuses N 553/10 ja sellega seotud 15. juuli 2011 otsuses SA.33296 ja EBSile ja AIB-le NAMA tulemusena antud riigiabi (edaspidi nimetatakse kogu sellist abi „riigiabi") on siseturuga kokkusobiv vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 107–109.

2.2. AIB teeb kõik mõistlikud jõupingutused, et täita talle Iirimaa võetud kohustustest tulenevate meetmete alusel pandud kohustused (kaasa arvatud kõikide vajalike lubade taotlemine ja saamine).

([1]) Komisjoni soovitus 2003/361/EÜ, 6. mai 2003, mikroettevõtete ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete määratlemise kohta (EÜT L 124, 20.5.2003, lk 36).

2.3. Seoses AIB kohustusega kõnealuste meetmete rakendamiseks ei ole AIB kohustatud rikkuma ühtegi oma õiguslikku kohustust. Vastuolu korral käesolevates tingimustes sisalduvast meetmest tuleneva kohustuse ja AIB õiguslike kohustuste vahel teavitab AIB järelevalve eest vastutavat usaldusisikut ja kohustub esitama alternatiivse lahenduse, mis võimaldab AIB-l oma kohustusi täita. Järelevalve eest vastutav usaldusisik kontrollib komisjoniga konsulteerides, kas esitatud lahendus on kooskõlas tingimustes sisalduvate kohustuste ja AIB õiguslike kohustustega.

3. **Laenuportfelli ümberkorraldamise kohustus**

3.1. Iirimaa tagab, et AIB saavutab hüpoteekide ja VKEde laenude valdkonnas järgmised laenu ümberkorraldamise eesmärgid (käesolevas punktis 3 märgitud protsendid on protsent kasutatud saldost eurodes igas sektoris), mis lepiti kokku osana ELi-IMFi programmist:

3.1.1. 31. detsembriks 2014 on restruktureeritud [80–100] % ([1]) raskustes VKEde portfellist (see tähendab, et AIB on ametlikult suhelnud läbivaadatud laenu (nt läbivaadatud laenuleping/tingimused) kliendiga või on algatatud kohtumenetlus); ja

3.1.2. 30. juuniks 2014 on AIB esitanud jätkusuutlikud lahendused 75 % hüpoteekide kohta, mis on hilinenud laenuvõlad, ja klientidega on sõlmitud kokkulepped lahenduste kohta 35 % hüpoteekide osas, mis on hilinenud laenuvõlad.

3.2. Iirimaa tagab, et AIB võtab klientidega ühendust seoses muude laenuportfellidega, mida haldab AIB Financial Solutions Group ja esitab 31. detsembriks 2014 jätkusuutlikud lahendused [50–100] % kohta kõnealustest laenudest.

3.3. Iirimaa tagab, et ajavahemikus 3 kuud alates lõpliku otsuse kuupäevast kuni ümberkorraldusperioodi lõpuni kinnitab AIB metoodika hindamiseks, milline ümberkorraldamise lahendus on kõige sobivam VKEde laenude, ettevõtetele antud laenude ja kommertskinnisvaralaenude jaoks, mille väärtus on langenud ja/või mis on hilinenud laenuvõlad. Metoodika põhineb majanduslikel ja ärilistel kriteeriumidel ja hõlmab järgmist:

3.3.1. kui kliendiga seotud neto riskipositsioon ületab [2,5–10] miljonit eurot, viiakse läbi ümberkorraldamisvõimaluste nüüdispuhasväärtuse analüüs, mille eesmärk on viia AIB nüüdispuhasväärtus maksimumini, aga ka tagada, et VKEde või suurettevõtete elujõulisus ei satuks selle tulemusena ohtu, ja kui valitud lahenduse nüüdispuhasväärtus ei ole kõige kõrgem, peab see põhinema kontrollitavatel majanduslikel ja ärilistel kriteeriumidel ja otsus eeldab asjaomase AIB laenukomisjoni heakskiitu.

3.3.2. kui kliendiga seotud neto riskipositsioon ei ületa [2,5–10] miljonit eurot, tagab Iirimaa, et AIB rakendab tõhusalt ja järjepidevalt suunised eesmärgiga aidata otsustajatel leida nõuetekohased vahendid asjakohase ümberkorraldamisvõimaluse hindamiseks nii elujõuliste kui ka mitteelujõuliste klientide jaoks.

4. **Kohustus piirata laenude andmist kuni […]**

4.1. Iirimaa tagab, et AIB seab uute laenude andmisel eesmärgiks üldpiirangu […] […] […] ja […] […].

4.2. AIB äranägemisel võivad uued laenud ületada punktis 4.1 osutatud […] piirmäärasid, tingimusel, et […] brutolaenude lõppsaldo kokku ei ületa […] […] lõpus ja […] miljardit […] lõpus.

5. **Kohustus seose turunduse, reklaami ja sponsorlusega Iirimaal**

5.1. Iirimaa tagab, et AIB piirab ümberkorraldusperioodi lõpuni oma turundusele, reklaamile ja sponsorlusele tehtavat väliskulutuste taset Iirimaal samale tasemele, nagu see oli 31. detsembril 2012 lõppenud majandusaastal (s.t […] miljonit igal aastal).

5.2. Iirimaa tagab, et AIB ei viita ümberkorraldusperioodi jooksul reklaamikampaanias AIB-le antud riigiabile ega võta meetmeid, mida võiks põhjendatult pidada agressiivseks äritavaks.

([1]) Keskpanga eesmärk. Keskpank võib teha muudatusi.

5.3. Punktis 5.1 osutatud piirmäära ei kohaldata järgmisele: a) järelevalve- või valitsusasutuse poolt nõutud või soovitatud kulutused; ja/või b) mis tahes siinkohal toodud meetmega seotud kulutused; ja/või c) heategevusega seotud kulutused; ja/või d) mõistlikult vajalik algatus klientide ja teiste isikute nõustamiseks sellistes küsimustes nagu pettus, kuriteod (nt võltsitud pangatähed või pangaröövid, toodete tingimuste muudatused) või riski suurenemine.

6. **Kohustus mitte sooritada omandamisi ja nõustuda piirangutega AIB äritegevusele teatud ajaperioodiks**

6.1. Iirimaa tagab, et alates lõpliku otsuse kuupäevast kuni a) ümberkorraldusperioodi lõpuni; ja b) kuupäevani, mil NPRFC eelisaktsiad ja omakapitaliks konverteeritav võlakiri on täies ulatuses tagasi ostetud või ei kuulu enam Iirimaale, olenevalt sellest, kumb kuupäev saabub varem, ei omanda AIB mis tahes põhjusel osalust üheski ettevõtjas (see tähendab ettevõtjas, kelle õiguslik vorm on ettevõte või kellel on varade pakett, mis moodustab äritegevuse) (edaspidi „omandamine"), välja arvatud punktis 6.2 sätestatud erandite korral.

6.2. AIB võib omandamise sooritada:

6.2.1. komisjoni eelneval kirjalikul nõusolekul, mis antakse alusel, et omandamine on vajalik erakorralistel asjaoludel, et taastada finantsstabiilsus või tagada tõhus konkurents;

6.2.2. kui AIB poolt omandamise eest tasutud ostuhind (välja arvatud võla enda kanda võtmine) on alla 0,01 % AIB koguvaradest lõpliku otsuse kuupäeval ja AIB poolt kõikide ümberkorraldusperioodil sooritatud omandamiste eest makstud ostuhind kokku (välja arvatud võla enda kanda võtmine) on alla 0,025 % AIB koguvaradest lõpliku otsuse kuupäeval; või

6.2.3. kui omandamine toimub tavapärase pangandustegevuse käigus raskustes olevate ettevõtete suhtes kehtivate nõuete haldamisel.

7. **Kohustused seoses kapitaliinstrumentide arvelt tehtavate maksetega**

7.1. Iirimaa tagab, et AIB ei tee omal äranägemisel kapitaliinstrumentide arvelt ümberkorraldusperioodi jooksul kupongimakseid ega kasuta vabatahtlikku tagasiostu võimalust, välja arvatud juhul, kui:

7.1.1. komisjon annab makseks või tagasiostu võimaluseks nõusoleku;

7.1.2. kupongimakse tehakse riigile (tingimusel, et kõnealused maksed ei käivita kupongimakseid teistele investoritele, mis muidu ei oleks kohustuslikud); või

7.1.3. makse tuleneb hiljuti välja antud instrumendist (see tähendab instrumente, mis on välja antud lõpliku otsuse kuupäeval või pärast seda), tingimusel, et hiljuti välja antud instrumendi arvelt tehtav kupongimakse ei tekita õiguslikku kohustust teha kupongimakseid enne lõpliku otsuse kuupäeva eksisteerinud AIB väärtpaberite arvelt.

8. **Kohustus vähendada kulusid**

8.1. Iirimaa tagab, et AIB juhib aktiivselt kulusid, nii et 31. detsembril 2015:

8.1.1. ei ületa AIB iga-aastased tegevuskulud […] miljonit eurot, mis on [200–600] miljonit eurot vähem kui finantsaruannetes esitatud 2012. aasta samaväärne näitaja; ja

8.1.2. AIB kulude ja tulude suhtarv ei ületa [45–65] %, välja arvatud juhul, kui SKP kasv on sellel ajal alla 2 %, sellisel juhul ei ületa AIB kulude ja tulude suhtarv [50–70] %.

9. **Kohustus seoses Iirimaa riigivõlakirjaga seotud AIB riskipositsiooniga**

9.1. Iirimaa tagab, et AIB-le kuuluvate Iirimaa riigivõlakirjade väärtus, välja arvatud NAMA välja antud võlakirjad, ei ületa ümberkorraldusperioodil ühelgi hetkel [10–20] miljardit eurot.

10. **Kohustus riigiabi tagasimaksmiseks**

10.1. Iirimaa tagab, et AIB maksab riigiabi enne ümberkorraldusperioodi lõppu dividendide maksmise kaudu või muul teel tagasi, summas, mis on võrdne esimese taseme põhiomavahendite minimaalset suhtarvu ületava regulatiivse kapitali ülejäägiga (täielikult rakendatud Basel III alusel), nagu keskpank (pluss 1–4 % suurune puhver) 31. detsembril 2016 sätestas.

10.2. Iirimaa ja AIB nõustuvad, et punktis 10.1 sätestatud kohustuse eeltingimus on kõikide järelevalveasutuste ja muude lubade saamine.

10.3. Punktis 10.1 sätestatud tagasimakse hõlbustamiseks tagab Iirimaa, et AIB ei astu samme, mis viiksid kapitali väljavooluni enne […], välja arvatud juhul kui […].

10.4. Punkte 10.1–10.3 piiramata säilitavad Iirimaa ja AIB võimaluse

10.4.1. konverteerida NPRFC eelisaktsiad nimiväärtuses osaliselt või täielikult kuni 13. maini 2014 ja pärast seda 125 %-ga märkimishinnast enne väljumissündmust või osana väljumissündmusest (või osalisest väljumisest), mis tekib riigi jaoks erasektorit kaasates; ja

10.4.2. võõrandada riigi omakapitaliks konverteeritav võlakiri igal ajal, olenemata sellest, et AIB-l ei ole võimalik riigi omakapitaliks konverteeritavat võlakirja tagasi osta enne põhjaliku hindamise lõppu, tingimusel, et saadakse järelevalveasutuse luba.

11. **Kohustused võtta teatavaid konkurentsimeetmeid**

11.1. Iirimaa tagab, et alates 1. juulist 2014 võtab AIB kolme aasta jooksul teatavaid konkurentsimeetmeid, nimelt pakub asjaomastele konkurentidele a) teenuste paketti; ja b) tarbijate liikuvuse paketti.

11.2. Iirimaa tagab, et AIB maksab alates 1. juulist 2014 kolme aasta jooksul aastas 500 000 eurot üldsuse teadlikkuse tõstmise kampaania läbiviimiseks (Iirimaa toetab kampaania läbiviimist asjaomase riigiasutuse kaudu), et tõsta teadlikkust ja edendada tarbijate üleminekut.

11.3. Punktiga 11 seotud AIB ja asjaomase konkurendi vahelise võimaliku vaidluse esitavad AIB ja asjaomane konkurent järelevalve eest vastutavale usaldusisikule, kes tegutseb lahenduse leidmisel vahendajana. Juhul kui lahendust ei leita, esitab järelevalve eest vastutav usaldusisik asja lahendamiseks komisjonile, kelle otsus on siduv.

Teenuste pakett

11.4. Iirimaa tagab, et AIB pakub asjaomastele konkurentidele, kes soovivad taolist paketti kasutada, teenuste paketti.

11.4.1. AIB võimaldab asjaomastele konkurentidele FRAND tingimustel ja tingimustel, mis hüvitavad AIB lisakulud (kaasa arvatud oluline kapitalikulu ja kapitalikulu tähendab AIB vahendite kulu (nt võlg ja omakapital) oma äritegevuse toetamiseks):

11.4.1.1. juurdepääsu Iirimaa pankade kliiringsüsteemile (teenindades nii paberipõhiseid kui elektroonilisi tehinguid);

11.4.1.2. deebetkaardi juurdepääsu pangaautomaatide võrgule Iirimaal, mille liige AIB on;

11.4.1.3. juurdepääsu turuteabele (nt klientide üldine makseviivituste määr ja makro-/mikromajanduslikud üldandmed), aga juurdepääs eeldab vastavust kõikidele seadustele, seadustikele ja tavadele, kaasa arvatud need, mis on seotud andmekaitse, konfidentsiaalsuse, intellektuaalomandi, lepingute ja konkurentsiga, kuid ei piirdu nendega;

11.4.1.4. juurdepääsu rahaga varustamise ja selle jaotamise teenustele; ja

11.4.1.5. välisvaluutaga varustamise ja selle jaotamise teenustele.

11.4.2. AIB kaalub nõuetekohaselt kõiki asjaomase konkurendi poolt järelevalve eest vastutava usaldusisiku kaudu esitatud mõistlikke taotlusi punktis 11.4.1 sätestatud teenuste muutmiseks. Kahtluste vältimiseks on kõnealuste teenuste osutamine vastavuses kõikide kohaldatavate seaduste, seadustike ja tavadega üldiselt (kaasa arvatud, kuid mitte ainult ELi makseteenuste direktiiv) ja AIB on kohustatud osutama ainult selliseid teenuseid, mis on tema kontrolli all ja milleks ta on volitatud.

Tarbijate liikuvuse pakett

11.5. Iirimaa tagab, et AIB pakub asjaomastele konkurentidele, kes soovivad taolist paketti kasutada, tarbijate liikuvuse paketti.

11.5.1. Tarbijate liikuvuse pakett võimaldab asjaomasel konkurendil lasta postitada oma olulise tootega seotud reklaammaterjal AIB klientidele, tingimusel, et kõik järgmised punkti 11.5.1 tingimused on täielikult täidetud:

11.5.1.1. AIB on saanud asjaomaselt konkurendilt kehtiva avalduse;

11.5.1.2. asjaomane konkurent kvalifitseerub taotluse kuupäeval asjaomase konkurendina;

11.5.1.3. AIB turuosa seoses asjaomase tootega ületab taotluse kuupäeval 30 %;

11.5.1.4. asjaomane konkurent hüvitab AIB-le kommertstingimustel kõik kulud, mis on otseselt seotud asjaomase konkurendi asjaomase tootega seotud materjali (edaspidi „materjal") postitamisega AIB klientidele (kaasa arvatud vajaduse korral kõnealuse materjali trükkimine, pakkimine ja postitamine). Asjaomased konkurendid vastutavad kõikide kulude eest, mis kaasnevad asjaomaste materjalide koostamise, AIB-le kättetoimetamise ja sellega seotud kuludega ja postikulu eest. Klientide valimise kulud seoses tarbijate liikuvuse paketiga kannab AIB. Muud kulud, mis ei ole otseselt seotud asjaomase konkurendi materjali AIB klientidele postitamisega, kannab AIB.

11.5.1.5. Asjaomane konkurent vastutab täies ulatuses materjali seaduslikkuse, täpsuse ja nõuetekohasuse eest ja annab AIB-le eelnevalt kirjaliku kinnituse kõikide kahjude või kahjustuste hüvitamise kohta, mida AIB kannab seoses postitamisega. Kahtluste vältimiseks ei ole AIB kohustatud materjale läbi vaatama ja AIB ei kanna vastutust materjali eest, mida on jaotatud käesoleva meetme alusel või käesoleva meetme täitmisel üldiselt; kui AIB ja asjaomase konkurendi vahel tekib sellega seoses vaidlus, siis esitatakse see järelevalve eest vastutavale usaldusisikule, kes tegutseb lahenduse leidmisel vahendajana. Juhul kui lahendust ei leita, esitab järelevalve eest vastutav usaldusisik asja lahendamiseks komisjonile; ja

11.5.1.6. AIB saab asjaomase konkurendi käest piisaval arvul jaotatava materjali koopiaid kella 17.00-ks viis täistööpäeva enne postitamise kuupäeva ja materjal vastab igakülgselt kõikidele kohaldatavatele seadustele, seadustikele ja tavadele. Vaidlus esitatakse järelevalve eest vastutavale usaldusisikule, kes tegutseb lahenduse leidmisel vahendajana. Juhul kui lahendust ei leita, esitab järelevalve eest vastutav usaldusisik asja lahendamiseks komisjonile.

11.5.2. Järgnevat kohaldatakse AIB teostatavatele postitustele:

11.5.2.1. postitused jagatakse kuueks kuuekuuliseks perioodiks, esimene periood algab päeval, mis on 3 kuud pärast lõpliku otsuse kuupäeva. Nende perioodide jooksul võivad asjaomased konkurendid esitada AIB-le postitamise teostamiseks avalduse. Igal asjaomasel konkurendil on lubatud pöörduda AIB poole üks kord iga kuuekuulise postitusperioodi jooksul.

11.5.2.2. Iga kuuekuulise postitusperioodi jooksul tehakse postitused kolmel eelnevalt kindlaksmääratud kuupäeval (edaspidi „postitamise kuupäevad"), võttes arvesse asjaomase konkurendi huvi ja AIB postitamisgraafikut, tingimusel, et asjaomaste konkurentide esitatud taotluse kuupäev langeb mõistliku arvu päevade võrra postitamise kuupäevast varasemale ajale, et võimaldada AIB-l valmistuda mahukateks postitamisteks igal postitamise kuupäeval (ja taotlused peavad jõudma AIB-ni hiljemalt kell 17.00 (Dublini aeg) asjaomasel taotluse kuupäeval). AIB tagab, et postitamise kuupäevad avaldatakse eelnevalt AIB veebilehel, et anda huvitatud asjaomastele konkurentidele mõistlikult aega avalduse koostamiseks. Vaidlus esitatakse järelevalve eest vastutavale usaldusisikule, kes tegutseb lahenduse leidmisel vahendajana. Juhul kui lahendust ei leita, esitab järelevalve eest vastutav usaldusisik asja lahendamiseks komisjonile.

11.5.2.3. Postitamise eesmärgil valib AIB asjaomase konkurendi taotlusel juhuslikult kuni ühe kolmandiku oma kliendibaasist iga postitamise jaoks, mis toimub esimese kuuekuulise postitamisperioodi jooksul; kliendibaasi moodustavad AIB kliendid seoses asjaomase tootega, mida asjaomane konkurent kõnealuses postituses reklaamib ja see piirdub ainult nende AIB klientidega, kes on andnud oma nõusoleku AIB-lt turundusteabe saamiseks. Teisel kuuekuulisel postitamisperioodil valib AIB erineva kolmandiku oma kliendibaasist ja kolmandal perioodil viimase kolmandiku oma kliendibaasist. Sama protsessi korratakse järgmise 3 kuuekuulise postitamisperioodi jooksul. Järelevalve eest vastutav usaldusisik kontrollib klientide valimist AIB poolt. Asjaomase konkurendi taotlusel võib vähendada klientide arvu, kellega kuuekuulise perioodi jooksul ühendust võetakse, võttes aluseks filtreerimiskriteeriumid, mida AIB-l on lihtne rakendada (see tähendab, et filtreerimiseks vajalikud vahendid on AIB-le hõlpsasti kättesadavad või on AIB-s hõlpsasti arvutatavad). Vastavalt Iiri andmekaitseseadusele ei saadeta materjali ühelegi kliendile, kui klient ei ole andnud AIB-le nõusolekut sarnaste AIB materjalide saamiseks.

11.5.2.4. Selle huvides, et tarbijaid ebamõistlikult reklaammaterjalidega üle ei ujutataks ja et viia maksimumini võimalus, et asjaomaste konkurentide antud materjali loetakse, ei postita AIB osana kõnealusest meetmest igal postitamise kuupäeval rohkem kui kahe asjaomase konkurendi materjali iga asjaomase toote kohta iga kuuekuulise postitamisperioodi jooksul.

11.5.2.5. Kahtluste vältimiseks kasutamata postitamisvõimalused tühistatakse ja neid ei kanta edasi.

11.5.3. Postitust haldab, töötleb ja teostab AIB (või tema esindaja) asjaomase konkurendi nimel ja arvel ilma asjaomase konkurendi panuse või osaluseta. Kahtluste vältimiseks ei ole asjaomasel konkurendil juurdepääsu AIB kliendibaasis olevatele nimedele ja aadressidele ega muudele üksikasjadele.

11.5.4. AIB on kohustatud saatma materjali mitte rohkem kui kahe asjaomase konkurendi nimel iga asjaomase toote kohta igal postitamise kuupäeval ja kõnealused kaks asjaomast konkurenti iga asjaomase toote kohta valitakse välja selles järjekorras, nagu nad AIB poole pöörduvad või juhul kui seoses iga postitamise kuupäevaga pöördub üheaegselt rohkem kui kaks asjaomast konkurenti asjaomase toote kohta, siis valib järelevalve eest vastutav usaldusisik kaks asjaomast konkurenti iga asjaomase toote kohta välja loosi teel. Selleks et avaldus oleks kehtiv, peab asjaomane konkurent kvalifitseeruma taotluse kuupäeval asjaomase konkurendina ja vastama kõikidele punktis 11.5.1 sätestatud tingimustele. AIB teavitab asjaomast konkurenti kirjalikult, kas tema taotlus on olnud edukas ja et AIB hakkab tema materjali postitama.

11.5.5. Asjaomane konkurent võib taotleda materjali postitamist vähemalt ühe asjaomase toote kohta, kuid mitte teiste toodete kohta. Lisaks võib asjaomane konkurent juhtida klientide tähelepanu võimalusele oma pangasuhe täielikult või osaliselt üle viia ja teha üldisi viiteid teistele pangatoodetele. Taotlus on kehtiv, olenemata sellest, et see on taotlenud abi tarbijate liikuvuse meetmest, kui AIB turuosa seoses asjaomase tootega on alla 30 %, tingimusel, et taotluses soovitakse postitamist ka seoses nende asjaomaste toodetega, mille puhul AIB turuosa ületab 30 %. Kui asjaomaselt konkurendilt saadud turundusmaterjalid sisaldavad materjale asjaomastest toodetest erinevate toodete kohta (välja arvatud üldised viited pangasuhte täieliku või osalise üleviimise kohta ja üldised viited teistele pangatoodetele), ei ole AIB kohustatud selliseid materjale postitama, vaid teavitab asjaomast konkurenti oma otsusest, kui see on otstarbekas ja võimalik, siis õigeaegselt, et anda asjaomasele konkurendile võimalus muudetud materjalide uuesti esitamiseks. Sellega seotud mis tahes vaidlus esitatakse järelevalve eest vastutavale usaldusisikule, kes tegutseb lahenduse leidmisel vahendajana. Juhul kui lahendust ei leita, esitab järelevalve eest vastutav usaldusisik asja lahendamiseks komisjonile. AIB ei ole kohustatud uuesti esitatud materjale postitama, kui need ei ole laekunud kella 17.00-ks viis täistööpäeva enne postitamise kuupäeva ja tingimusel, et uuesti esitatud materjalid vastavad punkti 11.5.5 tingimustele.

11.5.6. AIB kohustub seoses iga postitamiseks ette nähtud asjaomase tootega:

11.5.6.1. mitte edastama kliendile asjaomase tootega seotud reklaammaterjale kuue kuu jooksul pärast asjaomase konkurendi nimel toimunud ühendusevõtmist, kui klient oli ühenduse võtmiseks välja valitud ja temaga võeti asjaomase konkurendi nimel ühendust;

11.5.6.2. mitte edastama kliendile asjaomase tootega seotud reklaammaterjale veel ühe aasta jooksul, kui klient läheb käesoleva meetme raames üle asjaomase konkurendi juurde ja AIB teab, et see klient on üle läinud; ja

11.5.6.3. mitte edastama kliendile punktis 11.5.6.2 osutatud täiendava aasta jooksul reklaammaterjale, mis on konkreetselt ette nähtud asjaomase toote juurde üle läinud klientide tagasivõitmiseks.

11.5.7. Kahtluste vältimiseks jääb AIB-le õigus võtta kõnealuste klientidega ühendust järelevalvega seotud põhjustel ja osana algatusest, mis on mõistlikult vajalik klientide ja teiste isikute nõustamiseks sellistes küsimustes nagu pettus, kuriteod (nt võltsitud pangatähed või pangaröövid, toodete tingimuste muudatused) või riski suurenemine.

11.5.8. AIB tagab, et juhul kui AIB klient otsustab pärast asjaomase konkurendi materjalide postitamist oma äritegevuse osaliselt või täielikult asjaomase konkurendi juurde üle viia (kaasa arvatud nii asjaomased tooted kui ka muud tooted), ei takista AIB üleminekut mingil viisil ega nõua (trahvina) üleminekutasusid, välja arvatud juhul, kui seda nõuab seadus või õiguslik kohustus või kui need on osa AIB tootetingimustest.

11.5.9. Juhul kui asjaomase konkurendi turuosa suhtes esineb põhjendatud kahtlusi, esitab asjaomane konkurent rangelt konfidentsiaalsel alusel järelevalve eest vastutavale usaldusisikule teabe, mida järelevalve eest vastutav usaldusisik võib põhjendatult nõuda asjaomase konkurendi turuosa kindlakstegemiseks asjaomase toote turul, kui asjaomane konkurent seda ei tee, siis ei ole tal õigust selle asjaomase toote jaoks tarbijate liikuvuse paketti kasutada.

LISA. JÄRELEVALVE EEST VASTUTAV USALDUSISIK

Käesolevas lisas on suurtähtedega kirjutatud mõistetel sama tähendus nagu esitatud eespool punktis 1.

I. *Ametisse nimetamise menetlus*

1. Iirimaa tagab, et AIB nimetab järelevalve eest vastutava usaldusisiku kohustustes sätestatud ülesannete täitmiseks ametisse järelevalve eest vastutava usaldusisiku.

2. Järelevalve eest vastutav usaldusisik on AIB-st sõltumatu, tal on oma mandaadi täitmiseks vajalik kvalifikatsioon, näiteks investeerimispanga või konsultandi või audiitorina, ja tal ei ole ega teki huvide konflikti. Järelevalve eest vastutavale usaldusisikule maksab hüvitist AIB viisil, mis ei takista tema mandaadi sõltumatut ja tõhusat täitmist.

II. *AIB ettepanek*

3. Iirimaa tagab, et hiljemalt kaks nädalat pärast lõpliku otsuse kuupäeva esitab AIB nimekirja vähemalt kahe isiku kohta, keda AIB soovib esitada komisjonile järelevalve eest vastutava usaldusisikuna heakskiitmiseks, märkides, kes nendest on AIB eelistatud valik. Ettepanek sisaldab komisjoni jaoks piisavalt teavet, et kontrollida, kas esitatud järelevalve eest vastutav usaldusisik vastab lõikes 2 sätestatud nõuetele ja sisaldab järgmist:

   a) esitatud mandaadi täielikud tingimused, mis sisaldavad kõiki vajalikke sätteid, et võimaldada järelevalve eest vastutaval usaldusisikul täita oma ülesandeid kõnealuste kohustuste raames; ja

   b) töökava ülevaade, milles kirjeldatakse, kuidas järelevalve eest vastutav usaldusisik kavatseb oma ülesandeid täita.

III. *Komisjoni poolne heakskiit või tagasilükkamine*

4. Komisjonil on õigus otsustada, kas kiita esitatud järelevalve eest vastutavad usaldusisikud heaks või lükata tagasi ja kiita heaks esitatud mandaat, tingimusel, et selles tehakse muudatused, mida komisjon peab järelevalve eest vastutava usaldusisiku ülesannete täitmiseks vajalikuks. Kui heaks kiidetakse ainult üks nimi, nimetab AIB ametisse või laseb ametisse nimetada järelevalve eest vastutava usaldusisikuna kõne all olnud üksikisiku või asutuse kooskõlas komisjoni heakskiidetud mandaadiga. Kui heaks kiidetakse rohkem kui üks nimi, on AIB-l õigus ametisse nimetatav järelevalve eest vastutav usaldusisik heakskiidetud nimede seast vabalt valida. Järelevalve eest vastutav usaldusisik nimetatakse ametisse ühe nädala jooksul alates komisjoni heakskiidu saamisest kooskõlas komisjoni heakskiidetud mandaadiga.

IV. *AIB uus ettepanek*

5. Kui tagasi lükatakse kõik esitatud järelevalve eest vastutavad usaldusisikud, tagab Iirimaa, et AIB esitab ühe nädala jooksul alates tagasilükkamise teate saamisest veel vähemalt kahe üksikisiku või asutuse nimed kooskõlas lõikes 3 sätestatud nõuete ja menetlusega.

V. *Komisjoni nimetatud järelevalve eest vastutav usaldusisik*

6. Kui komisjon lükkab tagasi kõik järgmised esitatud järelevalve eest vastutavad usaldusisikud, nimetab komisjon järelevalve eest vastutava usaldusisiku, kelle nimetab ametisse või laseb ametisse nimetada AIB kooskõlas komisjoni heakskiidetud usaldusisiku mandaadiga.

VI. *Järelevalve eest vastutava usaldusisiku ülesanded*

7. Järelevalve eest vastutav usaldusisik asub täitma oma konkreetseid kohustusi, et tagada nõuetele vastavus. Komisjon võib omal algatusel või järelevalve eest vastutava usaldusisiku või AIB taotlusel anda järelevalve eest vastutavale usaldusisikule korraldusi või juhiseid, et tagada lõplikule otsusele lisatud kohustuste täitmine.

VII. *Järelevalve eest vastutava usaldusisiku ülesanded ja kohustused*

8. Järelevalve eest vastutav usaldusisik

a) esitab oma esimeses aruandes komisjonile üksikasjaliku töökava, milles kirjeldab, kuidas ta kavatseb jälgida lõplikule otsusele lisatud kohustuste täitmist;

b) jälgib kõikide lõplikus otsuses ja tingimuste punktides 3–11 toodud kohustuste täitmist;

c) täidab muid ülesandeid, mis on järelevalve eest vastutavale usaldusisikule lõplikule otsusele lisatud kohustuste raames antud;

d) esitab AIB-le meetmed, mida järelevalve eest vastutav usaldusisik peab vajalikuks, et tagada lõplikule otsusele lisatud kohustuste täitmine AIB poolt; ja

e) esitab komisjonile 15 päeva jooksul pärast iga kvartali lõppu kirjaliku aruande, saates AIB-le samal ajal mittekonfidentsiaalse koopia. Aruanne hõlmab tingimuste punktide 3–11 teostamist ja juhtimist, nii et komisjonil on võimalik hinnata, kas äritegevus toimub nõuetele vastaval viisil. Lisaks kõnealustele aruannetele esitab järelevalve eest vastutav usaldusisik komisjonile viivitamata kirjaliku aruande, saates AIB-le samal ajal mittekonfidentsiaalse koopia, kui ta teeb põhjendatud alustel järelduse, et AIB ei suuda Iirimaa võetud kohustusi täita.

VIII. *AIB ülesanded ja kohustused*

9. Iirimaa tagab, et AIB pakub ja laseb oma nõustajatel pakkuda järelevalve eest vastutavale usaldusisikule kogu koostööd, abi ja teavet, mida järelevalve eest vastutaval usaldusisikul on õigus oma ülesannete täitmiseks põhjendatult nõuda. Järelevalve eest vastutaval usaldusisikul on täielik ja igakülgne juurdepääs AIB raamatupidamisele, registritele, dokumentidele, juhtkonnale või teistele töötajatele, seadmetele, asukohtadele ja tehnilisele teabele, mis on vajalik tema ülesannete täitmiseks kohustuste raames ja AIB annab järelevalve eest vastutavale usaldusisikule nõudmisel mis tahes dokumendi koopiad. AIB annab järelevalve eest vastutavale usaldusisikule oma ruumides kasutada vähemalt ühe büroo ja on kättesaadav kohtumisteks, et varustada järelevalve eest vastutavat usaldusisikut kogu teabega, mis on vajalik tema ülesannete täitmiseks.

10. Iirimaa tagab, et AIB osutab järelevalve eest vastutavale usaldusisikule kogu juhtimis- ja haldusalast toetust, mida ta põhjendatult nõuab.

11. Iirimaa tagab, et AIB hüvitab järelevalve eest vastutavale usaldusisikule ning tema töötajatele ja esindajatele kahju (igaüks edaspidi „***kindlustatud osapool***") ja hoidub kindlustatud osapooli kahjustamast ja nõustub käesolevaga, et kindlustatud osapool ei kanna AIB ees vastutust tagajärgede eest, mis tulenevad järelevalve eest vastutava usaldusisiku ülesannete täitmisest kohustuste raames, välja arvatud juhul, kui kohustused tulenevad järelevalve eest vastutava usaldusisiku, tema töötajate, esindajate või nõustajate tahtlikust viivitusest, kergemeelsusest, raskest hooletusest või pahatahtlikkusest.

12. Järelevalve eest vastutav usaldusisik võib AIB kulul nimetada ametisse nõustajad (eelkõige ettevõtte rahanduse ja õigusnõustamise alal), tingimusel, et AIB annab selleks nõusoleku (nõusoleku andmisest ei tohi põhjendamatult keelduda ega sellega viivitada), kui järelevalve eest vastutav usaldusisik on seisukohal, et kõnealuste nõustajate ametisse nimetamine on vajalik või asjakohane tema ülesannete ja kohustuste täitmiseks mandaadi raames, tingimusel, et järelevalve eest vastutaval usaldusisikul tekkivad tasud ja muud kulud on mõistlikud. Kui AIB keeldub järelevalve eest vastutava usaldusisiku esitatud nõustajate heakskiitmisest, võib komisjon tema asemel kõnealuste nõustajate ametissenimetamise pärast AIB ärakuulamist heaks kiita. Nõustajatele on õigus juhiseid anda ainult järelevalve eest vastutaval usaldusisikul.

IX. *Järelevalve eest vastutava usaldusisiku asendamine, vastutusest vabastamine ja uuesti ametisse nimetamine*

13. Kui järelevalve eest vastutav usaldusisik lakkab täitmast oma ülesandeid kohustuste raames või muul olulisel põhjusel, kaasa arvatud järelevalve eest vastutava usaldusisiku kokkupuude huvide konfliktiga:

a) võib komisjon pärast järelevalve eest vastutava usaldusisiku ärakuulamist nõuda AIB-lt järelevalve eest vastutava usaldusisiku asendamist; või

b) AIB võib komisjoni eelneval heakskiidul järelevalve eest vastutava usaldusisiku asendada.

14. Kui järelevalve eest vastutav usaldusisik vastavalt lõikele 13 tagasi kutsutakse, võidakse järelevalve eest vastutavalt usaldusisikult nõuda, et ta jätkaks oma ülesannete täitmist, kuni on kohal uus järelevalve eest vastutav usaldusisik, kellele järelevalve eest vastutav usaldusisik on kogu asjaomase teabe täielikult üle andnud. Uus järelevalve eest vastutav usaldusisik nimetatakse ametisse kooskõlas lõigetes 3–6 osutatud menetlusega.

15. Lisaks tagasikutsumisele vastavalt lõikele 13 lõpetab järelevalve eest vastutav usaldusisik tegutsemise järelevalve eest vastutava usaldusisikuna ainult siis, kui komisjon on vabastanud ta kõikidest ülesannetest pärast seda, kui on täidetud kõik järelevalve eest vastutavale usaldusisikule ülesandeks tehtud kohustused. Komisjon võib siiski igal ajal nõuda järelevalve eest vastutava usaldusisiku uuesti ametisse nimetamist, kui hiljem selgub, et asjaomaseid meetmeid ei rakendatud täielikult ja nõuetekohaselt.